

Rektor

Dato
09.01.2012Referanse
2011/16120/JIR
~~(16136)~~
 (16137)

Notat - Kvalitetsmelding for utdanningen og porteføljeutvikling

Til: -Fakultetene

Kopi til: -Utdanningsutvalget, -Forvaltningsutvalgene, -Studenttinget, -ØE, -SA-seksjonene

Fra: -Rektor v/ Prorektor for utdanning og læringskvalitet; Berit J. Kjeldstad

Signatur:

- 1) **Deltakelse ved Erasmus Mundus-søknader 2012**
sendes i ePhorte-saksnr. 2011/16136 til JIR – **Frist:** 26. mars 2012. – **I Styret:** 26. april 2012.
- 2) **Kvalitetsmelding for utdanningen i 2011**
sendes i ePhorte-saksnr. 2011/16137 til ELI – **Frist:** 1. mai 2012. – **I Styret:** 13. juni 2012.
- 3) **Fakultetes studieprogramportefølge-endringer 2013/2014 - runde 1**
sendes i ePhorte-saksnr. 2011/16120 til JIR – **Frist:** 1. mai 2012. – **I Styret:** 13. juni 2012.
- 4) **Retning på fakultetes studieprogramportefølgeutvikling på sikt**
sendes sammen med 3 i ePh.-2011/16120 til JIR – **Frist:** 1. mai 2012. – **I Styret:** 13. juni 2012.

Prorektor for utdanning og læringskvalitet har ansvaret for å gjennomføre prosessen for disse sakene, og har satt opp følgende framdriftsplan for dette i 2012:

Styremøtet 26. april 2012

jf pkt 1 om EM-søknader (ePh.-2011/16136)

For at NTNU skal kunne delta ved forpliktende Erasmus Mundus-søknader (EM-søknader), må Styret først vedta å gi adgang til det. Fakultetene må derfor bekrefte at eventuelle imøtekomne deltakelser i EM-program kan innpasses i fakultetets budsjett- og opptaksrammer. Dessuten må de legge fram en kort orientering om den planlagte søknaden med oversikt over samarbeidspartnere og studieplanskisse samt øvrig dokumentasjon, se underpunktet om EM-program i kravspesifikasjonens punkt 13 om felles program og felles grader. De øvrige punktene i kravspesifikasjonen (vedlegg 2) fylles ut så langt de er relevante. Den endelige, eksterne EM-fristen til EU-systemet er 30. april i 2012.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Seniorrådgiver
7491 Trondheim	E post: postmottak@adm.ntnu.no	Hovedbygget Høgskoleringen 1 7034 Trondheim	+ 47 73 59 80 11 Telefaks + 47 73 59 80 90	Jon Inge Resell Tlf: + 47 73595259
	http://www.ntnu.no/administrasjon			

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Vi presiserer at innmeldingen som sendes inn pr. 26. mars 2012 med henblikk på Styre-møtet 26. april ikke fordrer at den endelige søknaden som samarbeidskonsortiet skal sende inn pr. 30. april er ferdigstilt. Internasjonal seksjon ved Wolfgang Laschet bistår når det gjelder utviklingen og ferdigstillelsen av de enkeltvise søknadsdeltakelsene.

I forbindelse med Internasjonal handlingsplan (S-42/2011) er det avsatt midler, slik at de fakulteter som deltar i søknadssamarbeid med henblikk på EM-søknad V-2011 kan få tildelt inntil kr. 50.000.- pr søknadsdeltakelse. For nærmere opplysninger: Kontakt Internasjonal seksjon.

Ved eventuell imøtekommelse av EM-søknad kan det fra prorektors SO-midler tildeles inntil kr. 100.000.- pr studieprogramdeltakelse. Dette er midler som kommer i tillegg til midlene fra EU ved eventuell søknadsimøtekommelse, og som ytes pga de ekstra koordineringsressurser som slike samarbeidsprogrammer fordrer.

Vi nevner at SIU (Senter for internasjonalisering av høgre utdanning) etter oppdrag fra KD (Kunnskapsdepartementet) i inneværende vårsemester vil lyse ut midler der norske utdanningsinstitusjoner kan søke om midler for utvikling og etablering av internasjonale fellesgrader. Dette som en oppfølging av St.meld. nr. 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning. Vi vil komme nærmere tilbake overfor fakultetene med hensyn til dette når denne utlysningen er blitt foretatt.

I henhold til studieforskriften vedtar Styret opprettelser og nedleggelse av bachelor- og masterprogrammer, mens studieprogrammer på ph.d.-nivå i henhold til ph.d-forskriften er delegert til Rektor.

Kravspesifikasjonen omfatter i utgangspunktet kun bachelor- og masternivået, men punkt 13 b om EM gjelder også for ph.d.-nivået.

Vi ber følgelig om at både EM-søknader på master- og eventuelle på ph.d.-nivå tas med i denne innrapporteringen da Rektor skal godkjenne alle EM-søknader.

Dersom fakultetet også har eventuelle andre internasjonale samarbeidsprogram på gang, og som vil bli innrapportert pr 01.05.12 (jf pkt 3), ber vi om at også disse anføres ved innsendinga pr 23.06.12. Tilrådingen til Styre-møtet 26. april vil innebære at Rektor gis fullmakt til å godkjenne/underskrive de endelige, ferdigstilte Erasmus Mundus-søknadsdeltakelsene fra NTNUs side så snart disse er ferdigstilte og anbefalte av fakultetets Dekanus.

Dersom søknaden blir godkjent i EU har NTNU ved sitt Styre-vedtak 26. april forpliktet seg til å iverksette EM-programmet sammen med konsortiepartnerne.

Styremøtet 13. juni 2012

a) jf pkt 2 om kvalitetsmelding for utdanningen i 2011 (eph.-2011/16137)

Styret skal behandle melding om kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten i 2011, med resultat av tiltakene etter meldinga for 2010 og planlagte forbedringstiltak for studieåret 2012/2013.

Struktur på og innhold i meldingen er beskrevet i vedlegg 3; Føringer for kvalitetsmelding for utdanningen i 2011.

b) jf pkt 3 om foreløpige forslag til endringer i studieprogramporteføljen for 2013/2014 (eph.-2011/16120)

Styret skal behandle fakultetenes foreløpige forslag til endringer i studieprogramporteføljen for studieåret 2013/2014. Malen og punktene i den vedlagte kravspesifikasjonen (vedlegg 2) må følges så langt det lar seg gjøre for de foreløpige forslagene, og i den endelige runde 2 i høstsemesteret 2012 skal fakultetene følge den siste versjonen av kravspesifikasjonen fullt ut, slik at vi får en endelig kvalitetssikring på at det aktuelle tiltak er i rute.

Følgende punkter av de totalt 17 punktene i kravspesifikasjonen er viktigst ved den foreløpige runde 1: punkt 1, 2, 3, 4, 6, 8, 11 og 14.

Rektor og Styret vil altså etter Styre-møtet 13. juni 2012 gi signaler tilbake på de foreløpige forslagene med henblikk på de endelige forslag og vedtak i høstsemesteret 2012 om de konkrete endringene i studieprogramporteføljen i studieåret 2013/2014.

Fakultetenes forslag skal være basert på hvordan dagens studieprogramportefølje er og ser ut til å fungere, oppfølging av kvalitetsmelding for 2011, økonomiske rammebetingelser og signalene som den nye strategien gir, samt fakultetenes egne strategier.

For nærmere føringer viser vi til vedlagte notat; *Utvikling av studieprogramporteføljen, kortsiktig og langsiktig* (vedlegg 3).

Vi ber også om at utfylt tabell – jfr vedlegg 6 – for samleoversikt over de planlagte endringene ved studieåret 2013/2014 medsendes fakultetets ekspedisjon. Godkjente Erasmus Mundus-søknader, og andre eventuelle program- og/eller gradssamarbeid, tas også med i denne oversikten.

c) jf pkt 4 om fakultetets studieprogramporteføljeutviklingen på sikt (eph.-2011/16120)

Vårt styre vedtok 30. mars 2011 (S-21/2011) NTNUs strategi 2011-2020; Kunnskap for en bedre verden. Fakultetene tilpasser sine strategier til vår institusjonsstrategi. Indikatorene tilknyttet den sentrale strategien er under utarbeidelse; jfr. S-sak 60/2011; NTNUs strategi 2011-20120 – Virksomhetsmål 2012 og orientering om arbeidet med gjennomgående indikatorer.

I styremøtet i juni ønsker Rektor å legge opp til en drøfting av de aktuelle retninger for utviklingen av NTNUs studieprogramportefølje de nærmeste fem årene og i det videre. Det viktigste grunnlaget for det er fakultetenes egne vurderinger av hvordan de innenfor de faktiske ressursrammer selv ser for seg denne utviklingen, både faglig, strukturelt, i omfang og som eventuelle samarbeidstiltak på tvers av fakultets- og institusjonsgrenser. Styret har tidligere gitt uttrykk for en bekymring for en stadig økning i antall studieprogram uten tilsvarende tildeling av ressurser.

Når det gjelder de nærmere føringer for hva Rektor ønsker respons fra fakultetene på, med henblikk på den delen av styresaken som skal omhandle den mer helhetlige og langsiktige utviklingen av vår studieprogramportefølje, viser vil vedlagte notat; *Utvikling av studieprogramporteføljen for NTNU, kortsiktig og langsiktig* (vedlegg 3).

Punkt b og c vil bli lagt fram i ett felles styrenotat i juni-møtet, mens punkt a vil bli lagt fram i en separat sak i mars-møtet.

Styremøtet 10. oktober 2012

Her vil styret ta neste steg i å utforme studieprogramporteføljen for 2013/2014 i form av vedtak om tillatelser til konkrete endringer i denne, basert på fakultetenes oppfølging av føringene fra junimøtet i 2012. Fakultetenes endelige runde 2-forslag må oversendes innen 10. september 2012, men det vil vi selvsagt komme nærmere tilbake til senere.

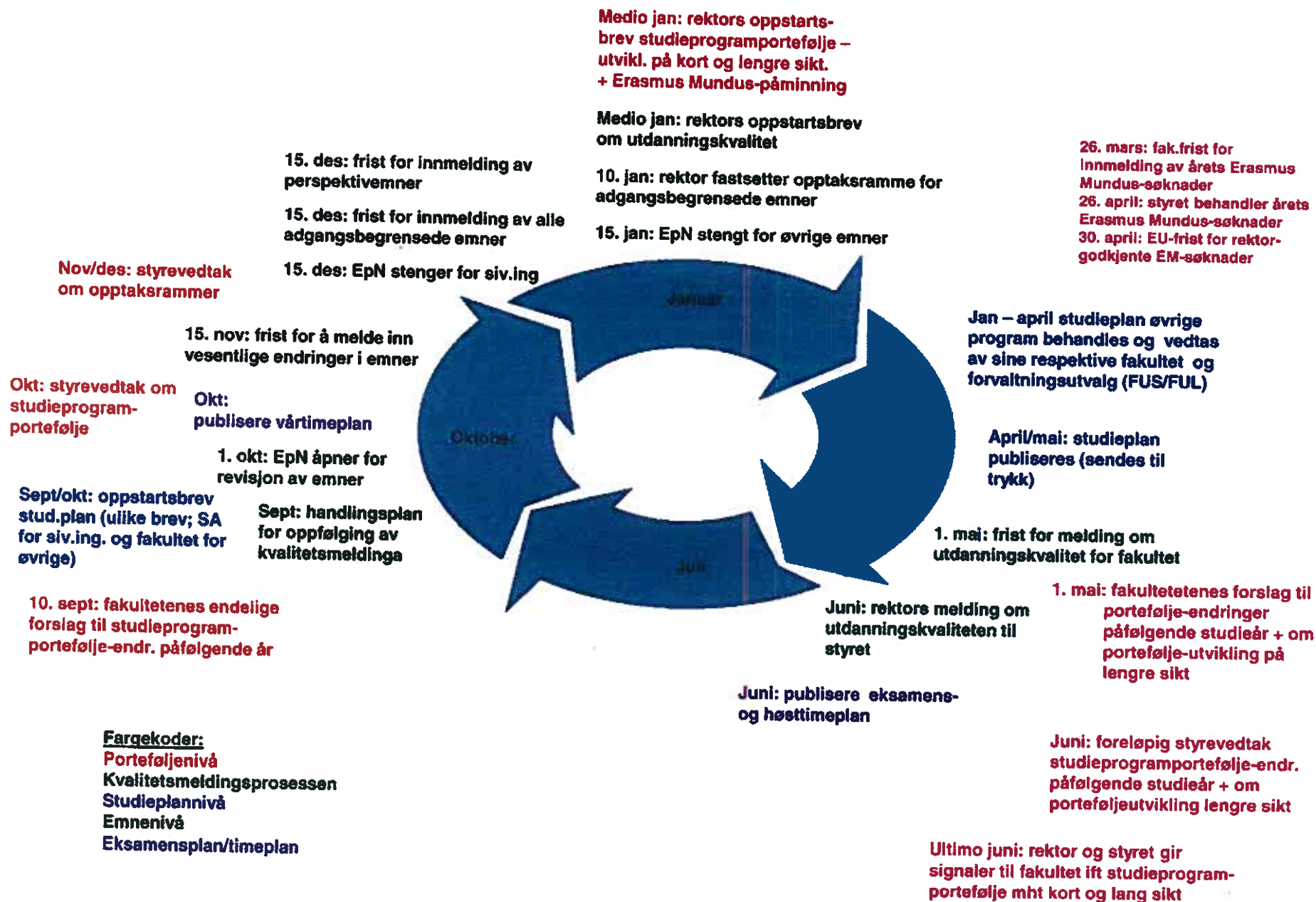
Styremøtet 5.-6. desember 2012

Her behandler styret den endelige konkretiseringa av porteføljen for 2013/2014 gjennom å vedta opptaksrammene - basert på fakultetenes forslag - for alle studieprogram som har opptak i studieåret 2013/2014. I begynnelsen av høstsemesteret sender vi ut eget brev om dette.

Vedlegg:

- 1) Årshjul pr. januar 2012.
- 2) Kravspesifikasjon for utvikling av nye studieprogram, sist reviderte versjon av januar 2012.
 - a) *Kortversjon og full versjon av januar 2012.*
 - b) *Neste revisjon; juni 2012. Sist reviderte versjon ligger alltid ute på KVASS.*
- 3) Føringer for kvalitetsmelding for utdanningen i 2011.
- 4) Noen tendenser i NTNUs utvikling av studieprogramportefølje og størrelsesforhold mellom de ulike studieområdene og grupper av områder i perioden 2002 – 2011.
- 5) Utvikling av studieprogramporteføljen for NTNU, kortsiktig og langsiktig.
- 6) Tabelloversikt over endringer, fylles ut fakultetsvis ved innsending.

Studieplan(leggings)prosessene – Årshjul (vdl. 1)

Kortversjon (versjon av januar 2012) av kravspesifikasjon til hjelp for fakultetene ved utvikling og etablering av nye studieprogram (på bachelor- og masternivå): (vdl. 2 a)

Kravspesifikasjonen har følgende 17 punkter:

- 1) Strategisamsvar, fakultært og institusjonelt. Strategisk forankring for forslaget.
- 2) Krav til bachelorprogram og masterprogram i forskrifter, jfr nasjonale normer og krav
- 3) Studieplan, emnebeskrivelser, krav til innhold i hht studieforskrift; læringsmål m.v.
- 4) Læringsmål og læringsutbytte, i tråd med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Alle nye studieprogram skal utarbeide skisse til slike læringsmål ved framleggelsen av sine endelige forslag i runde 2.
- 5) Fastsettelse av studieplan; mer på det prosessuelle mht krav til koordinering og faglig ledelsesforankring. *Institutt og fakultet skal godkjenne alle forslag før de fremmes.*
- 6) Kostnadsberegning og finansiering; krav til estimat for oppstarts- og utviklingskostnader og et estimat for kostnader for ordinær drift av programmet. Ressursvurdering; personal, emnekostnader, ledelse og administrasjon.
- 7) Oppdragsundervisning, egenbetaling (hvor og hvordan aktuelt osv i hht oppdaterte forskr.)
- 8) Antall studenter det tas sikte på, inkl fordelingen mellom de ulike studentkategorier.
- 9) Opptakskrav og rangeringsregler
- 10) Samarbeidende fakulteter; krav til horisontale ledelsesavklaringer, avtaler hvor nødvendig
- 11) Forskningskopling og tverrfaglighet
- 12) Eksterne samarbeidspartnere; krav til avtale med evt. eksterne samarbeidsaktører.
- 13) Felles grader og felles program, med eget underpunkt for Erasmus Mundus-programmer.
- 14) Markedsvurdering; inkluderer blant annet krav til vurdering av nytt tilbud i forhold til eksisterende sammenlignbare tilbud ved og utenfor vår egen utdanningsinstitusjon. Også relevante eksterne vurderinger bør innhentes og følge med forslag til nye program.
- 15) Særskilte programaspekter.
- 16) Innrapportering en nytt studieprogram til FS.
- 17) Vitnemålstekst.

Alle punktene er naturlig nok ikke like relevante for alle programforslag.

Lenkesamling bakerst i kravspesifikasjonens fullversjon.

Hele kravspesifikasjonen finnes i KVASS - <http://www.ntnu.no/studier/utdanningskvalitet/>

KRAVSPESIFIKASJON TIL HJELP FOR FAKULTETENE I FORBINDELSE MED ETABLERINGEN AV NYE STUDIEPROGRAM (BACHELOR- OG MASTERPROGRAM) – (fullversjon) -

Ansvarlig: Studiedirektøren.	Godkjent: -januar 2012
Sist oppdatert: -januar 2012	Arkiv: 2005/893/331/SA/JIR

Intensjonen med denne kravspesifikasjonen er at den skal være til hjelp for fakultetene i forbindelse med utviklingen og etableringen av nye studieprogram (bachelor- og masterprogram), som inngår som en del av støttesystemet for kvalitetssikring.

Denne kravspesifikasjonen gjelder for alle typer program på bachelor- og masternivå; ordinære, internasjonale, fellesprogram og erfaringsbaserte (etter- og videreutd.), men alle punktene er naturlig nok ikke like relevante for alle typer program.

Kravspesifikasjonen finnes også i en kortversjon.

Punkt 13a omhandler *felles grader og felles program generelt*, mens punkt 13b omhandler Erasmus Mundus-ordningen spesielt.

Når fagmiljøene har nye bachelor- og masterprogram på trappene ønsker Studieavdelingen å bidra til at disse kan opprettes og iverksettes på en så korrekt, ryddig og rask måte som mulig.

Studieavdelingen ønsker gjerne å bistå fagmiljøene med råd og bistand *underveis i prosessene* med utvikling av nye studieprogram i den grad fagmiljøene måtte ha behov for det.

De etterfølgende kravene kan betraktes som ei huskeliste som fakultetene må ta hensyn til underveis ved utviklingen av nye studieprogram, og gjerne med konsultering av Studieavdelingen underveis i utviklingsarbeidet.

Ved den endelige forslags- og vedtaksrunden i høstsemesteret skal denne kravspesifikasjonsmalen etterfølges fullt ut.

Følgende krav må være tilfredsstillt før sak om opprettelse av nytt studieprogram kan legges fram for behandling i Styret:

1) Strategisamsvar

Fakultetet må ha vurdert i hvilken grad det foreslåtte studieprogrammet er i samsvar med lokale og sentrale strategier ved NTNU, herunder også eventuelle koplinger til forskningsstrategier. Eventuelle tilknytninger til NTNUs seks tematiske satsingsområder skal også inngå her.

2) Krav til bachelorprogram og masterprogram i forskrifter

Emnene som tilbys skal være 7,5 studiepoeng eller multiplum av dette. Alle bachelorprogram (treårige) og integrerte masterprogram (fem-årige) skal inneholde de tre fellesemnene; ex.phil. (7,5 st.p.), ex.fac. (7,5 st.p.), perspektivemne (7,5 st.p.).

Ad bachelorprogram:

De treårige bachelorprogrammene på 180 st.p. skal ha en hovedprofil som gir en faglig fordypning med et omfang på minst 80 st.p. Studieprogrammene som fører til en bachelorgrad skal altså organiseres slik at det skal kunne bygges ut til en mastergrad.

Det må dokumenteres at det aktuelle studieprogrammet tilfredsstiller kravene som stilles i studieforskriftens § 13 (studieprogram) og § 19 (bachelorgrad) samt § 14 (studieplan og emnebeskrivelser).

Ad masterprogram:

Alle integrerte masterprogram (femårige) skal også tilfredsstille kravene til bachelorgrad.

Det må dokumenteres at det aktuelle studieprogrammet tilfredsstiller kravene som stilles i de relevante forskrifter, dvs. det som følger av kravene som stilles til

- mastergrad av 120 studiepoengs omfang,
- integrert mastergrad av 300 studiepoengs omfang

eller

- erfaringsbasert mastergrad av 90 eller 120 studiepoengs omfang

i *Forskrift om krav til mastergrad* fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet 01.12.05 og kravene som stilles i § 20 om mastergrad i *Forskrift om studier ved NTNU (Studieforskriften)* fastsatt av Styret 07.12.05.

Dette gjelder for eksempel kravet til at omfanget på masteroppgaven skal være på minst 30 studiepoeng men ikke mer enn 60 studiepoeng.

3) Studieplan, emnebeskrivelser

Jfr. § 14.1 og 14.2 om henholdsvis studieplan og emnebeskrivelser i Studieforskriftens kapittel 3 om studienes organisering (jfr. vedlegg). Kravene til hva studieplanen og emnebeskrivelsene (jfr. Emner på nett /EpN) skal inneholde må tilfredsstilles. Denne paragrafen gjelder for både bachelor- og masterprogram.

Det må altså utarbeides en studieplan for studieprogrammet der vurderingen og behandlingen av denne inngår som en del av den koordineringsprosessen som følger av den helhetlige, årlige studieprogram- og budsjetttrulleringen ved fakultetet. Fakultetet skal ha behandlet og fattet vedtak med hensyn til opprettelse av studieprogrammet og dets tilhørende studieplan før oversendelse til Studieavdelingen.

En foreløpig skisse til studieplan, der ikke nødvendigvis fullstendig emnebeskrivelse forefinnes ved alle eventuelle nye emner som skal inngå i studieprogrammet, vil være tilstrekkelig for at Styret skal kunne opprette det nye programmet. Men dette forutsetter naturlig nok at studieplanen inklusive alle tilhørende emnebeskrivelser blir ferdigstilt i henhold til den ordinære studieplansyklusen.

Her er som kjent fristene henholdsvis 15.12. med hensyn til studieprogrammene innenfor teknologi-/siv.ing.-området og andre fakultetsvise frister for de øvrige studier. 15.12. er fristen for endelig innmelding av emner (nye, reviderte, nedlagte) til EpN innenfor siv.ing., 15.01. for de øvrige.

For at studieprogrammene med opptak gjennom Samordna Opptak (SO) skal komme med i den årlige felles, nasjonale SO-søkerhåndboka må Studieavdelingen ha lagt programmene inn i databasen for søkerhåndboka som er åpen i perioden 05.11.-01.12 med endelig avmeldingsfrist pr. 10.12.

4) Læringsmål og læringsutbytte

Alle studieprogram skal ha læringsmål i sin studieplan, jf Studieforskriftens § 14 nr 1 om at alle studieprogram skal beskrives i en studieplan og at studieplanen skal fastsette studieprogrammets læringsmål og profesjonsmål eller yrkesmål. Det har vært et gjeldende krav lenge. Alle program skal imidlertid nå utforme læringsmålet i form av forventet læringsutbytte, slik det er spesifisert i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Beskrivelsen ligger i ePhorte 2009/4717-jp 1, samt på KDs-nettsider (jfr lenkesamlingen bakerst).

Prosessen med å implementere det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket er i gang. Målet er at alle studieprogram, gamle og nye, skal ha læringsmål etter denne malen innen utgangen av 2012. Det betyr at studieplanene for studieåret 2012/13 begynner, har formulert læringsmål for programmene og tilhørende emner i tråd med beskrivelsene av læringsutbyttet i det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. De må derfor være utarbeidet og godkjent innen utløpet av studieåret 2011/12. Alle nye programforslag som framsettes høsten 2011 må utarbeide læringsmål i henhold til kvalifikasjonsrammeverket så langt dette er mulig. Jfr her nettløse i nettsamling baksert.

5) Fastsettelse av studieplan

Det fakultetet som administrerer studieprogrammet, vedtar studieplan.

-FUS er i henhold til sitt mandat gitt myndighet til å vedta studieplan for studieprogrammene innenfor teknologi-/siv.ing. utdanningen, herunder også de internasjonale, engelskspråklige på dette området.

-FUL er i henhold til sitt mandat gitt myndighet til å vedta studieplanene for de integrerte, femårige Lektorutdanningsprogrammene, jf Styrets endringer i utvalgsstrukturen i S-sak 51/11 den 12.10.2011.

Nye studieprogram med tilhørende studieplan innenfor teknologiområdet og de 5-årige lektorprogrammene skal Studieavdelingen, etter fakultetets oversendelse, legge fram for henholdsvis FUS og FUL.

FUS og FUL skal også gi råd om og eventuelt selv ta initiativ til nye program innenfor sine respektive mandatområder.

6) Kostnadsberegning og finansiering

Ressursvurdering; personal, emnekostnader, ledelse og administrasjon.

Fakultetet skal sette opp en kostnads- og finansieringsoversikt. Oversikten skal inneholde et estimat for oppstarts- og utviklingskostnader og et estimat for kostnader for ordinær drift av programmet. Fakultetet skal videre foreslå hvordan kostnadene skal finansieres. Det må gå klart fram av oversikten hvor mye som skal finansieres av midler fakultetet allerede har og hvor mye som eventuelt må tilføres av nye midler til fakultetet. Fakultetet kan i utgangspunktet ikke forvente å få tilført mer midler utover økning i resultatbevilgning som følge av økt studiepoengproduksjon.

Dersom det er behov for økonomisk støtte til utvikling og oppstart av programmet, må fakultetet vurdere å bruke av sine egne strategi- og omstillingsmidler til dette formålet. Fakultetet kan ikke forvente å få tilført midler fra sentralt hold til dette formålet.

Kostnader i forbindelse med ordinær drift av programmet skal estimeres per år inntil studieprogrammet har nådd maksimumstallet på studenter.

Alle saker/søknader om opprettelse av nye studieprogram vil av Studieavdelingen bli lagt fram for Økonomiavdelingen til vurdering før de framlegges overfor Utdanningsutvalget og Styret.

Kostnads- og finansieringsoversikt:

Kostnader		Finansieringskilder	
Oppstarts- og utviklingskostnader	(her skrives beløp)	Fakultetets egne midler	(her skrives beløp)

Sum	(her skrives beløp)	= (dvs. kostnader er lik finansiering)	(her skrives beløp)
Kostnader		Finansieringskilder	
Ordinær drift, år 1 (år=kalenderår)	(her skrives beløp)	Fakultetets egne midler	(her skrives beløp)
		Stipulert resultatbevilgning i IFM	(her skrives beløp)
Ordinær drift, år 2	(her skrives beløp)	Fakultetets egne midler	(her skrives beløp)
		Stipulert resultatbevilgning i IFM	(her skrives beløp)
Ordinær drift, år 3	(her skrives beløp)	Fakultetets egne midler	(her skrives beløp)
		Stipulert resultatbevilgning i IFM	(her skrives beløp)
Ordinær drift, år osv. inntil full opptrapping har skjedd	(her skrives beløp)	Fakultetets egne midler	(her skrives beløp)
		Stipulert resultatbevilgning i IFM	(her skrives beløp)
Sum	(her skrives beløp)	= (dvs. kostnader = finansiering)	(her skrives beløp)

7) Oppdragsundervisning, egenbetaling

Studieprogram kan også tilbys som *oppdragsundervisning*, og dersom fakultet har planer om dette må det redegjøres for dette. Vi viser her til Kunnskapsdepartementets Rundskriv F-20-07; Reglement om statlige universiteter og høyskoleers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer (gjeldende f.o.m. 01.01.08).

Når det gjelder *egenbetaling* er det i utgangspunktet ikke adgang til å ta det for studietilbud som omfatter en hel gradstudium.

Dette gratisprinsippet er slått fast i universitets- og høyskoleloven og i Forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet den 15.12.05 (forskriften gjelder ikke studietilbud som tilbys som oppdragsundervisning).

Denne forskriftens § 3-2 åpner imidlertid for unntak, blant annet for erfaringsbaserte masterstudier (§ 3-2 c). Egenbetalingen kan da dekke kostnadene fullt ut, eller delvis ved at institusjonen finansierer deler av kostnadene.

Styret selv (§ 3-2 nr. 3) fastsetter retningslinjer for godkjenning og fastsetting av egenbetaling. Styret ved NTNU har ikke gjort dette. Styret kan ikke delegerer myndigheten til å fastsette disse retningslinjene.

Styret, eller den styret delegerer til, godkjenner at det aktuelle kurset, fag/emne eller studieprogrammet finansieres med egenbetaling, og fastsetter hvor stor egenbetalingen skal være (§ 3-3 nr. 3). Ved slike tilfeller må fakultetene som ønsker å ta egenbetaling ved et studieprogram skriftlig begrunne det ønskede nivået på den ønskede egenbetalingen.

8) Antall studenter

Fakultetet skal stipulere det totale antallet studenter en tenker seg på programmet, herunder fordelingen mellom de aktuelle studentkategorier (spesielt aktuelt v/ internasjonale program). Dette er meget viktig også i forhold til behovet for studentboliger.

9) Opptakskrav og rangeringsregler

NTNUs felles opptaksforskrift gjelder for alle studieprogram, men Rektor kan etter forslag fra fakultetet oppnevne særskilt opptakskomité og særskilte rangeringsregler for særskilte master-

program (jfr. opptakforskriftens § 4 og § 21, 3. ledd). I alle slike tilfeller skal Studieavdelingen fungere som opptakskomiteéns sekretariat. Studieavdelingen skal også ha ett medlem i opptakskomiteén. Studieavdelingen skal også ha ett medlem i komiteén.

Dersom det dreier seg om et nytt toårig masterprogram skal fakultetet klargjøre hvilke krav til akademisk profil og faglig fordypning det forutgående bachelorstudiet eller tilsvarende som samsvarer og danner et tilstrekkelig grunnlag for opptak til det aktuelle masterprogrammet. Jfr. her § 19 om opptakskrav til masterprogram som bygger på fullført lavere grad i Forskrift om opptak til studier ved NTNU.

I de tilfeller der det skal legges vekt på relevant yrkeserfaring ut over kravet til bachelorgrad, skal det anføres hva som regnes som slik erfaring. Tilsvarende må det redegjøres for eventuelle andre spesifikke opptakskrav.

10) Samarbeidende fakulteter

I de tilfeller hvor det er flere involverte fakulteter skal alle fakultetene ha vurdert og behandlet de forutgående punktene og blitt enige om hvilket fakultet som skal være programmets vertsfakultet. Det bør som regel opprettes særskilte programråd for studieprogrammene, og der det er flere samarbeidende fakulteter bør lederskapet og sekretariatsfunksjonen for programrådet legges til programmets vertsfakultet.

11) Forskningskopling og tverrfaglighet

Fakultetet skal tydeliggjøre forskningskoplingen ved det nye utdanningstilbudet.

Fakultetet skal spesielt fokusere på tverrfaglig og/eller tverrfakultært samarbeid, og på studieområder av regional, nasjonal eller internasjonal interesse.

Dersom studieprogrammet har tilknytningspunkt opp mot et av de tematiske satsningsområdene (TSO) eller sentraene for fremragende forskning/innovasjon (SFF/SFI) kan fakultetet vurdere om en sammen med eventuelle andre studietilbud med samme tilknytningspunkt kan etablere et klyngesamarbeid (slik dette er skissert i vedleggslenke 6 i S-saksnotat 42/2010). Dette gjelder naturlig nok også for etablerte studietilbud der dette kan være aktuelt.

12) Eksterne samarbeidspartnere

I de tilfeller hvor det sammen med fakultetet er involvert eksterne aktører utenfor NTNU, det være seg øvrige utdanningsinstitusjoner eller andre, skal det foreligge samarbeidsavtale eller forslag til samarbeidsavtale med disse. Dette gjelder selv om det ikke dreier seg om en fellesgrad (jfr. etterfølgende pkt. 13).

13) Fellesgrader og fellesprogram

13 a Generelt om felles program og felles grader

Når fakultetene har planer om eventuell deltakelse i fellesprogram- eller fellesgradsprosjekt ber vi om at det tas kontakt med Studieavdelingen tidlig i prosessen, slik at vi kan være behjelpelig overfor fakultetene underveis i prosessen.

Når det gjelder begrepet *felles studieprogram* presiserer vi at dette innebærer samarbeid om et felles studieprogram med andre utdanningsinstitusjoner i inn- eller utland uten at det nødvendigvis fører fram til felles grad.

Med hensyn til begrepet *felles grad* peker vi på at dette dreier seg om felles studieprogram som fører fram til en fellesgrad.

Fellesgraden kan dokumenteres enten:

-i form av ett felles vitnemål (joint degree), eller

-i form av ett vitnemål fra hver av de samarbeidende institusjonene som studenten har avlagt eksamen hos (double degree eller multiple degree), eller eventuelt

-i form av ett felles vitnemål samt ett vitnemål fra hver av de samarbeidende institusjonene som studenten har avlagt eksamen hos.

Ulike nasjoner har ulike lovgivning på dette området med hensyn til hva en har anledning til å kunne være med på å utstede. Internasjonal seksjon ved Studieavdelingen vil være behjelpelig med hensyn til å framskaffe informasjon over hvilke nasjoner som har anledning til hva på det aktuelle tidspunkt med hensyn til dette. Norsk lovgivning gir adgang til at vi kan være med på å tildele også felles vitnemål.

Vi viser til punkt 12 om eksterne samarbeidspartnere i denne kravspesifikasjonen, der det er fastsatt som et krav at det skal foreligge forslag til slik avtale, enten det dreier seg om samarbeidende utdanningsinstitusjoner eller andre samarbeidspartnere i inn- eller utland, og da uansett om det dreier seg om et samarbeid om et fellesprogram eller om en fellesgrad.

Med andre ord: Vi kan være involvert i et felles studieprogram med en eller flere øvrige utdanningsinstitusjoner i inn- eller utland uten at det skal føre fram til verken multiple, double eller joint degree. Tilsvarende kan vi være involvert i et felles studieprogram med en eller flere øvrige utdanningsinstitusjoner i inn- eller utland som skal føre fram til en fellesgrad i form av et av de tre ovenforstående alternativene.

Når det gjelder alle slike typer bachelor- og masterprogram i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner i inn- eller utland gjelder også de øvrige punktene i denne kravspesifikasjonen så langt de er relevante.

I tillegg til dette viser vi til kapittel 4 om fellesgrader i rundskriv F-08-10 mht Forskrift om kvalitets- sikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning (av 01.02.10). Her peker vi spesielt på kravet om at det ved programsamarbeid om fellesgrad kreves inngåelse av skriftlig avtale med de(n) samarbeidende utdanningsinstitusjon(er) som regulerer ansvarsforholdet mellom partene, herunder gradstildeling og vitnemålsutforming (§ 4-2 nr. 1). Rektor må signere slik avtale på vegne av NTNU, etter forslag fra fakultetet.

Videre understreker vi kravet om å påse at samarbeidsinstitusjonen(e) er akkreditert eller godkjent for å kunne gi høyere utdanning i henhold til gjeldende systemer i det aktuelle land, og at de aktuelle studiene er akkreditert som høyere utdanning på fellesgradens nivå (§ 4-2 nr. 2).

Studenter som tas opp på studier som skal inngå i grunnlaget for fellesgrad mellom norske og utenlandske institusjoner, skal sikres studieopphold av et visst omfang ved de samarbeidende institusjoner. Dette må avspeiles i forslaget til studieplan.

Universitets- og høgskolerådet (UHR) har en håndbok for felles gradssamarbeid i Univeristets- og høgskolesektoren, og denne er lenket opp bakerst i dette dokumentet.

13 b Særskilt om Erasmus Mundus-programmer

Særskilt angående Erasmus Mundus-programmer (fortsatt under pkt. 13), men også gjeldende for andre tilsvarende godkjennings- og finansieringsordninger (men det er helt spesielle søknadsfrister og –rutiner m.v. for Erasmus Mundus-programmer):

Internasjonal seksjon og staben ved Studieavdelingen vil være behjelpelig undervegs i planleggingsfasen før søknadsoversendelsen og videre før den eventuelle oppstarten av det aktuelle Erasmus Mundus-program og tilsvarende med hensyn til andre godkjennings- og finansieringsordninger. SIU (Senter for internasjonalisering av høyere utdanning) vil også være aktuell støttespiller.

Den eksterne søknadsfristen overfor EU er som regel i ultimo april. Det nye ved EM II (EM II f.o.m. V-2009) i forhold til EM I var blant annet at ikke bare studenter fra land utenfor EU/EØS-området kan få

særskilt stipend, men også studenter fra land innenfor EU/EØS-området (men ikke på samme nivå; 10-12000 euro pr. år for EU/EØS-studenter vs 21000 euro pr. år for 3.landsstudenter). Videre ble konsortie-bidraget økt fra 15000 euro til 30000 euro/år.
(jfr for øvrig lenkehenviisningene bakerst i denne kravspesifikasjonen).

(EM II omfatter også ph.d.-nivået, men denne kravspesifikasjonen omfatter som kjent ikke ph.d.).

Andelen innvilgede søknader har vært på kun ca 15 %, slik at det er viktig at eventuelle søknader må være meget godt gjennomarbeidet. Det er videre av avgjørende betydning at søknadene har en solid faglig forankring på alle ledelsesnivåene ved de samarbeidende søkerinstitusjonene.

Dersom det søkes om finansiering og godkjenning av en planlagt fellesgrad i samarbeid med en eller flere utenlandske utdanningsinstitusjoner, gjennom for eksempel Erasmus Mundus eller andre godkjennings- og finansieringsordninger, skal fakultetets søknad først godkjennes av Styret før NTNUs søknad med Rektors underskrivning kan oversendes.

Avhengig av hvilke områder disse samarbeidsprogrammene er innenfor må de først (dvs. før Styrebehandlingen), på samme måte som med hensyn til øvrige studieprogrammer, også behandles av det eventuelle aktuelle forvaltningsutvalg (jfr. pkt. 3 og 4).

Den Styre-godkjente søknaden overfor EU-systemet om det aktuelle Erasmus Mundus-programmet blir da samtidig gjeldende som en søknad om (eventuell) opprettelse av studieprogrammet. Det vil si at studieprogrammet er å regne som vedtatt opprettet ved NTNU dersom Erasmus Mundus-søknaden blir imøtekommet.

Når det gjelder egenbetaling (jfr. pkt. 6 om Oppdragsundervisning og om Egenbetaling) gjelder fortsatt det norske gratisprinsippet også fullt ut med hensyn til så vel deltakelse i Erasmus Mundus-programmer som ved alle andre typer felles program og fellesgrader.

NTNUs deltakelse i et Erasmus Mundus-program skal altså skje uten å bryte det gjeldende gratisprinsippet i universitetsloven § 7-1, som sier at ingen norske statlige universiteter og høyskoler kan kreve egenbetaling fra studenter for ordinære utdanninger som fører fram til en grad eller yrkesutdanning.

Ved Erasmus Mundus-godkjente samarbeidsprogram, og eventuelle andre typer samarbeidsprogram, vil det ofte kunne være andre utenlandske utdanningsinstitusjoner som har adgang til å kreve egenbetaling (tution fees). Konsortiets koordinatorinstitusjon, eller den institusjonen som konsortiet i fellesskap utpeker, vil da kunne forestå denne innkrevningen slik at studentene kan forholde seg til kun en institusjon.

Her anfører vi at NTNU etter skriftlig forespørsel i forbindelse med den politiske ledelsen i Kunnskapsdepartementet sitt dialogmøte med NTNU-ledelsen medio april 2007 har fått en ytterligere avklaring på dette i form av brev av 30.07.07 fra departementet. Her presiseres det at de gjeldende bestemmelsene om egenbetaling gitt i § 7-1 i lov av 01.04.05 om universiteter og høyskoler og departementets forskrift av 15.12.05 innebærer "at det ikke kan kreves egenbetaling fra den enkelte student *verken direkte eller indirekte* når vedkommende student deltar i studieprogram som fører frem til grad eller yrkesutdanning." Det er også henvist til denne avklaringen på side 10 i UHRs håndbok (jfr. lenke).

Masteroppgaven skal være på minimum 30 studiepoeng.

Når det gjelder fellesgrader må minst 30 studiepoeng være avlagt ved NTNU. Dette ble tatt inn i studie-forskriften § 43 nr. 3 ved siste endring 30.03.2011.

Den enkelte institusjons regelverk skal legges til grunn angående gjennomføring av eksamener/ vurderinger, gjentak, sykdomsforfall, sensurering og brudd på studie-/eksamensregler.

I S-sak 23/07 den 28.03.07 om Erasmus Mundus-søknader vedtok Styret at det ved senere Erasmus Mundus-søknadsrunder skal legges fram en samlet sak for Styret, i god tid før søknadsfristen.

Disse samlesakene skal da gjelde alle planlagte søknader om deltakelse i fellesgrader/joint degrees (tilsvarende med hensyn til double degrees eller multiple degrees) via Erasmus Mundus og eventuelle andre godkjennings- og finansieringsordninger.

Styret bestemte i samme vedtak (S-23/07) at fakultetet må gjennomføre sin deltakelse i slike programmer innenfor sine ordinære budsjettammer, og at det ikke kan påregnes økt basisuttelling ved opprettelse av nye emner.

Styret vedtok også at antall studieplasser på slike programmer må tas av fakultetets samlede opptaksrammer.

Studenter ved fellesprogram og fellesgrader vil bli tatt opp ved de institusjonene de skal følge undervisning. Ved Erasmus Mundus-programmer vil studentene søke kun til programmet ved det som benevnes som konsortiets koordinatorinstitusjon. Avklaring av søknads- og behandlingsprosedyrene for øvrig omkring Erasmus Mundus-opptak og tilsvarende opptak må være en del av samarbeidsavtalen mellom konsortiedeltakerne.

For øvrig gjør vi oppmerksom på at det gjennom EM II også vil være adgang til å søke om midler til andre typer internasjonale samarbeidstiltak. Dette gjelder for eksempel såkalte IP-opplegg, Intensive Programmer, der omfanget er noe mindre og det kan dreie seg om for eksempel et samarbeid om et særskilt emne som skal inngå i den enkelte deltakers øvrige studieprogram (se lenkesamlingen).

14) Markedsvurdering

Fakultetet må så langt det lar seg gjøre framlegge en realistisk vurdering av markedet og rekrutteringsgrunnlaget med hensyn til det foreslåtte studieprogrammet. I denne vurderingen må det nye tilbudet drøftes i forhold til eventuelle andre foreliggende og/eller sammenlignbare planlagte studietilbud, det være seg ved NTNU eller andre norske utdanningsinstitusjoner samt utenlandske. Ved internasjonale, engelskspråklige tilbud skal eventuelle bistandsmessige betraktninger også inngå her.

Også relevante eksterne vurderinger bør innhentes og følge med forslagene til nye studieprogram.

15) Særskilte programaspekter

Dersom det er andre spesifikke forhold knyttet til det aktuelle studieprogrammet, ut over det som følger av de forutgående punktene, som krever spesiell oppmerksomhet skal det redegjøres for disse.

Som nevnt innledningsvis ønsker Studieavdelingen å stille seg til disposisjon for fagmiljøene underveis i prosessene med utvikling av nye og attraktive studieprogram, slik at vi gjerne ser at dere kontakter oss ved behov for råd og bistand.

16) Innmelding av nytt studieprogram til FS (etter Styrets vedtak)

Styret vedtar i sitt oktober-møte hvilke studieprogrammer som skal nedlegges fra og med det påfølgende studieåret.

I det samme oktober-møtet gir Styret tillatelse til hvilke nye studieprogrammer som kan opprettes fra og med det påfølgende studieåret.

Dersom fakultetet vil benytte seg av denne tillatelsen skal fakultetet innrapportere den ønskede opptaksrammen for det nye studieprogrammet - sammen med de ønskede opptaksrammer for alle studieprogrammene som fakultetet viderefører - til Styrets etterfølgende desember-møte der alle opptaksrammene for det påfølgende studieåret fastsettes.

Fakultetet skal samtidig fylle ut skjemaet "Innmelding av nytt studieprogram" og oversende dette til Studieavdelingen ved denne e-post-adressen: fshjelp@adm.ntnu.no
Lenke til skjemaet finnes her: <http://www.ntnu.no/studier/skjemabank>

17) Vitnemålstekster

Studieavdelingen skal forberede produksjon av vitnemål for kandidater på det nye studieprogrammet i så god tid at kandidatene slipper å vente på å få vitnemål.

Fakultetet må derfor sende inn tekster til vitnemålets side 2 og Diploma Supplement senest i forbindelse med studieplanarbeidet det påfølgende året.

Tekstene sendes til Studieavdelingen på e-postadressen fshjelp@adm.ntnu.no

Henvisninger/lenkesamlinger:

<http://www.ntnu.no/studier/reglementer> hvor vi har samlet en rekke sentrale lover, forskrifter og regler

<http://www.siu.no/nor/Hoevere-utdanning-og-forskning/Erasmus-Mundus> mht nærmere om Erasmus Mundus

http://www.uhr.no/aktuelt_fra_uhr/handbok_for_felles_gradssamarbeid
(Universitets- og høyskolerådets håndbok for felles gradssamarbeid)

<http://www.ntnu.no/adm/styret> hvor en etter kronologi kan finne alle styrevedtak ved NTNU

- jfr f.eks. S-sak 32/04 (08.06.04) om generelle retningslinjer for internasj. masterprogr. ved NTNU, og
- S-sak 72/06 (16.11.06) om a) Kriterier og vurderinger for videreutvikling av eksisterende portefølje og b) Kriterier for etablering/utvikling av nye studieprogram, samt
- S-sak 23/07 (28.03.07) om generelle prinsipper ved NTNU-deltakelse ved Erasmus Mundus-søknader
- S-sak 54/08 om tematiske satsingsområder og utvikling av studietilbud tilknyttet disse

Aktuelle lover, forskrifter og rundskriv for øvrig:

-Forskrift om egenbetaling av 15.12.05 (gjeldende f.o.m. 01.01.06);

<http://www.lovdatabasen.no/for/sf/kd/kd-20051215-1506.html>

-Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning;

<http://www.lovdatabasen.no/for/sf/kd/kd-20100201-0096.html>

(vedtatt 01.02.10 av Kunnskapsdepartementet, og erstatter tidligere Forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høyskoler).

-Rundskriv som omtaler og kommenterer forskriften av 01.02.10 har nr. F-08-10 og finnes her (rundskrivet ble oppdatert 15.03.2011):

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rundskriv/2011/rundskriv-f-08-10-oppdatert-15032011.html?id=635917>

-Rundskriv F-20-07 Reglement om statlige universiteter og høyskoleers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer; jfr. ad oppdragsundervisning; (gjeldende f.o.m. 01.01.2008);

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/rundskriv/2007/rundskriv-f-20-07-reglement-om-statlige.html?id=495305>

-lenke til KDs nettside om kvalifikasjonsrammeverket hvor rammebeskrivelsene er lagt ut:

http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/hoyere_utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk.html?id=564809

Notat – vedlegg 3

Til: fakultetene
forvaltningsutvalgene for lærerutdanning (FUL) og sivilingeniørutdanning (FUS)

Kopi til: Studenttinget, Utdanningsutvalget

Fra: Prorektor for utdanning og læringskvalitet

Signatur:

Føringer for kvalitetsmeldinga om undervisningsvirksomheten i 2011

➤ *Kvalitetsmeldinga, overordnede føringer*

Aktivitetene for å utarbeide meldinga henger sammen med utvikling av utdanningstilbudet. Rektor ønsker å understreke at det årlige arbeidet med å utvikle utdanningstilbudet og undervisningsvirksomheten ved NTNU er en *kontinuerlig* prosess. Evaluering og oppfølgende tiltak et år skal føre til videreutvikling og forbedring året etter, både i virksomhet og tilbud. Derfor må resultatet av egen kvalitetsmelding brukes til å videreutvikle utdanningstilbudet, først og fremst som forbedring på kort sikt, men også som rettesnor for den mer langsiktige utviklinga. Vi kan beskrive hele prosessen som en *forbedringspiral* – erfaring som grunnlag for framdrift:

evaluering → tiltak → forbedring → utvikling

Siden forrige runde med kvalitetsmelding har dette hendt som kan ha betydning for årets melding:

- NTNU fått en ny – eller revidert – strategi.
- Alle fakultetene er nå i god gjenge med å implementere kvalifikasjonsrammeverket, som vil gi en ny innfallsvinkel på måten å arbeide med kvalitetssikring.
- KVASS er under revisjon, for å bli et mer egnet verktøy i løpet av 2012. Målet er å få en forenkling av den sentrale versjonen av systemet. Det forutsetter at hvert fakultet videreutvikler sin KVASS-versjon ut fra den sentrale versjonen, men basert på egne behov.
- NTNU har fått melding om at NOKUTs 2. besøk på NTNU blir i høstsemesteret 2012.
- Arbeidet med SAP (StudieAdministrative Prosesser) har gitt flere avklaringer i samhandlinga mellom fakultetene og Studieavdelingen.
- Utdanningsutvalget, Dekanmøtet og NTNUs styre har i høst drøftet Kunnskapsdepartementets sektormål om indikatorer for høyere utdanning for å bli klar over hva disse målbeskrivelsene innebærer for oss.
- Vi har startet en drøfting av hva vi vil forstå med *forskningsbasert utdanning* på ulike nivå.

Sentrale dokumenter til NOKUTs besøk blir både fakultetenes meldinger og Rektors melding til NTNUs styre. NOKUT kommer også til å ha sin oppmerksomhet på utviklinga av KVASS – både den sentrale delen og de fakultetsvise variantene. Vi bør ha disse forholdene in mente når vi lager grunnlaget for og skriver meldingene!

Postadresse NTNU, Studieavdelingen Hovedbygningen N-7491 Trondheim	Org.nr. 974 767 880 http://www.ntnu.no/adm/sa E-post: eirik.lien@ntnu.no	Besøksadresse Hovedbygningen Høgskoleringen 1 N-7491 Trondheim	Tlf, sentralbord + 47 73 59 52 00 Telefaks + 47 73 59 52 37	Saksbehandler seniorrådgiver Eirik Lien Kirtlf: + 47 73 59 67 02 Mobilf + 47 92 68 13 69
--	--	--	--	--

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlerne ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

I Utdanningsutvalgets møte i desember var det et sterkt ønske fra fakultetene om at arbeidet med kvalitetsmeldinga for 2011 følger samme opplegg og rammebetingelser som hittil. Det gir grunnlag for å sammenlikne resultater og utvikling over tid – og gir stabilitet. Vi har gjennom noen år utviklet et sett med *målepunkt*. De skal fange opp hvordan utdanningsvirksomheten kan gjenspeiles i og knyttes til ulike forhold, og indikere endringer fra år til år. De har vært justert og tilpasset nye innspill og ønsker, men ikke mer enn at vi kjenner igjen strukturen fra år til år.

- inntakskvalitet
- læringskvalitet (tidl. undervisningskvalitet, endret betegnelse for å endre fokus)
- programkvalitet
- resultatkvalitet
- samfunnsrelevans
- rammekvalitet
- styringskvalitet

Det er viktig å arbeide med kvalitetsmeldingene ut fra at de er en del av forbedringsspiralen. Flere aktiviteter og oppgaver er knyttet til den:

- etablere og få til fungerende utdanningsledelse på ulike nivå
- lage melding om kvaliteten på undervisningsvirksomheten
- utforme studieprogramporteføljen
- sette opptaksrammer
- undervisningsaktivitet og vurderingsformer
- evaluere undervisning og læringsmiljø
- sette i verk forbedringstiltak, sentralt og fakultetsvis

➤ *Departementets måleverdier*

Vi kan også – med et framtidig blick – knytte arbeidet med kvalitetssikring til føringene i departementets tildelingsbrev. De har satt opp de ulike *sektormålene* og deres kvantitative og kvalitative *styringsparametre*. De som spesielt gjelder utdanningsvirksomheten er

Sektormål 1

kvantitative: gjennomføring på normert tid, andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere

kvalitativ: studentene skal lykkes i å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammet

Sektormål 2

kvalitativ: samspill mellom forskning og utdanning.

Sektormål 3

kvalitative: samarbeid med samfunns- og næringsliv, fleksibel utdanning

Sektormål 4

kvalitativ: robuste fagmiljø

I det samme brevet sier departementet at innenfor de langsiktige sektormålene som gjelder utdanningsvirksomheten, vil regjeringa i 2012 legge spesiell vekt på at institusjonene prioriterer å øke

- utdanningskapasiteten, særlig i profesjonsstudiene (lærerutdanning, matematisk-naturvitenskapelige fag og teknologifag (MNT), helse- og velferdsfag)
- samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK)

Disse temaene ble drøftet i høst, og kommer til å bli drøftet og belyst videre i Utdanningsutvalgets møter i år. I vårsemesteret kommer det til å bli holdt seminar om sammenhengen mellom utdanningsvirksomhet og forskningsaktivitet.

➤ **Målepunktene**

Til hjelp i arbeidet har vi satt opp en del momenter for de ulike målepunktene. De er *eksempler* det kan være aktuelt å arbeide ut fra. Det er *ikke* ei liste over obligatoriske momenter. Vi vil også understreke at hensikten med målepunktene er å være *indikatorer* på endringer i kvaliteten på undervisningsvirksomheten, og ikke beskrive endelige mål i seg selv.

Inntakskvalitet (knyttet primært til studieprogramnivået):

Nivået på de studentene som er tatt opp til studieprogrammene, beskrevet gjennom konkurransepoengene fra videregående skole til begynnerstudiene og karakternivået på bachelorgraden ved opptak til masterprogrammene. Har poengsnittet endret seg – og har det blitt noen målbare endringer i studentenes resultat? Har program med karaktergrense gitt målbare utslag sammenliknet med program som ikke har slik grense? Opptaksgrunnlaget for de utenlandske studenter til internasjonale masterprogram, dersom det er mulig å beskrive.

Læringskvalitet (knyttet primært til emnenivået, men også programnivået):

Har vi gitt studentene god nok beskrivelse av hvilket læringsmål de skal nå? Har vi lagt til rette for at de har tatt ansvar for egen læringsaktivitet? Omfanget av referansegrupper, hvordan de har fungert og resultatet av deres arbeid. Pedagogisk kvalitet, f eks som samhandling lærer – student, relevansen av ulike undervisningsformer, variasjon i læringsformer, tilbakemeldinger underveis i semesteret, organisering/tilrettelegging av gruppeundervisning og kollokvievirksomhet. Tilfredshetsmålinger, se særlig på hvordan vi kan følge opp undersøkelsen om læringsmiljøet. Måter å følge opp studentene gjennom semesteret. Tilrettelegging av/for øvinger.

Programkvalitet (knyttet primært til studieprogramnivået):

I hvilken grad har utforming av programmet betydning for kvaliteten: f eks

- innholdet, f eks emnesammensetning og størrelsen på emnene
- progresjonen, kan f eks rekkefølgen på emnene endres
- gir bachelorprogrammene godt nok grunnlag for masternivået
- hvordan forskningsresultat og -virksomhet gjenspeiles
- emnenes relevans i programmet
- programstrukturen, f eks omfang av obligatoriske emner, forhold program – studieretninger, grad av valgfrihet, forholdet bachelornivå – masternivå, forhold årsstudier – bachelorprogram, fleksibilitet overfor faglig nærliggende program
- Rektor ber om status for implementeringsarbeidet for hvert program

Har eventuelle nye eller omarbeidete studieprogram gitt den virkninga en håpet, f eks på søkning og gjennomføring? Har studentenes deltakelse i referansegrupper hatt betydning for kvaliteten? *Dette målepunktet bør danne et godt grunnlag for å videreutvikle studieprogramporteføljen!*

Resultatkvalitet (knyttet både til emnenivået og programnivået):

Karakterstatistikker fra rapporteringsåret og foregående år. Beståttprosent. Gjennomstrømning og omfang på gjennomføring (vs frafall) – knyttet til de forskjellige kategoriene av studieprogram. Har fakultetet avdekket spesielle "flaskehalser"? De som har innført beskrivelse av læringsmål: kan det gjenspeiles i studentenes resultater? Er det mulig å anta effekt av ulike typer spesielle tiltak, f eks ForVei? *Rektor ber fakultetene spesielt se på sammenhengen mellom programkvalitet og resultat-kvalitet i refleksjonene og innspillene om kvalifikasjonsrammeverket (se siste side).*

Samfunnsrelevans (knyttet primært til studieprogramnivået):

Får ferdige kandidater relevant arbeid etter fullført utdanning, basert på arbeidslivets vurderinger og kandidatens egne vurderinger. Samhandling mellom arbeidslivet og fagmiljøene? Hvordan svarer utdanningstilbudet på samfunnets behov? Opplever kandidatene selv at deres utdanning er menings-

fylt? Fins det undersøkelser som viser om institusjonene i arbeids/næringslivet mener noe om kandidatenes kompetanse? Synspunktene her må knyttes sammen med strategien som ble vedtatt i 2011.

Rammekvalitet / læringsmiljø (knyttes primært til emnenivået):

Tilgjengelige ressurser ut fra ønsket aktivitet. Fysiske rammer for undervisninga: lesesaler, undervisningsrom, laboratorier, grupperom, teknisk undervisningsutstyr. Har disse ressursene tilstrekkelig kvalitet? Er administrativ støtte på fakultetet og sentralt, inkludert it-baserte system, god nok. Gir tilgjengelige ressurser mulighet for å følge opp studentene gjennom semesteret, faglig og med studieveiledning? Er det ressurser til ønskete vurderingsformer?

Styringskvalitet (knyttes primært til studieprogramnivået)

Programstyrene: sammensetning, roller og ansvar. Hvordan beskrive KVASS samhandling mellom programledelse og instituttet, både generelt og knyttet til tverrfaglige program? Instituttleders rolle vs programleders rolle knyttet til oppfølging og kvalitetsutvikling. Studentenes deltakelse i planlegging og styring. Hva fakultetet gjør når det blir avdekket avvik på forventet undervisningskvalitet og programkvalitet (f eks manglende koordinering i planleggingsfasen). Blir universitetspedagogisk opplæring gjennomført slik det er forutsatt? Hva brukes som hjelpemiddel i prosessen dersom KVASS ikke brukes?

➤ *Kvalifikasjonsrammeverk og kvalitetsmelding*

Departementets kvalitative styringsparameter i sektormål 1 knytter sammen læringsmål og læringsutbytte. For de fleste fakultetene er det imidlertid for tidlig å basere kvalitetssikringsarbeidet for 2011 på kvalifikasjonsrammeverket. De fakultetene eller fagmiljøene som mener de har grunnlag for å basere meldinga for 2011 på kvalifikasjonsrammeverket, kan gjøre det i sin melding. Men Rektor ber alle fakultetene gi sine refleksjoner, innspill og ideer om hvordan de mener kvalifikasjonsrammeverket kan gi grunnlag for kvalitetssikringsarbeidet. Rektor ser på det som en naturlig del av implementeringsprosessen.

Nedenfor har vi satt opp noen momenter om hvordan kvalifikasjonsrammeverket kan gi grunnlag for kvalitetsmeldingene, som næring til refleksjonene. Rammeverket kan knyttes til kvalitetssikring ved f eks å vurdere hvordan studieprogrammets innhold gjennom emnene er dekkende for læringsmålet (forventet utbytte), målt opp mot (sammenliknet med) studentenes faktiske læringsutbytte. Det kan inneholde momenter som:

- om programmets læringsmål gir en beskrivelse som søker, studenter, fagmiljøet og samfunnet for øvrig mener er nyttig
- om programmets læringsmål er formet slik at det gir god nok føring for emnenes læringsmål, og motsatt: emnenes relevans for programmet
- om det er realistisk å nå læringsmålet, både på programnivå og emnenivå
- om læringsmålet faktisk blir brukt til å måle studentenes læringsutbytte
- om studentenes læringsutbytte i emnene blir vurdert med relevante vurderingsformer
- om karakterbeskrivelsene baserer seg på den prestasjonsnøytrale beskrivelsen av læringsmålet
- om den fagspesifikke beskrivelsen av karaktertrinnene for emnene er slik at karakteren faktisk sier hva kvaliteten på studentenes læringsutbytte er
- om læringsmålet er i tråd med det generelle innholdet i det nasjonale rammeverket
- om læringsmålet tar hensyn til nasjonale rammeplaner og eventuelle andre føringer

Fakultetene er selvsagt fri til å løfte fram andre momenter de mener dekker sitt eget behov.

Vedlegg 4

Noen tendenser i NTNUs utvikling av studieprogramportefølje og størrelsesforhold mellom de ulike studiumområdene og grupper av områder i perioden 2002 - 2011 - registrerte studenter

Diagrammene 1 – 8 er basert på *registertall* for studentene som er finansiert over NTNUs budsjett og som er registrert i høstsemestrene. Kunnskapsdepartementet bruker høstsemesteret som telletidspunkt for antall studenter for studieåret; det er også brukt her. Y-aksen viser registertallet. Som *profesjonsutdanninger* har vi brukt medisin, psykologi, teknologi, arkitektur, lærerutdanning og de kunstfaglige utdanningene. I *lavere grad* inngår årsstudiene i tillegg til bachelorprogrammene.

Kilde: DBH (Databasen for statistikk om høyere utdanning) tabell 15 i Studentdata, Registrerte studenter.

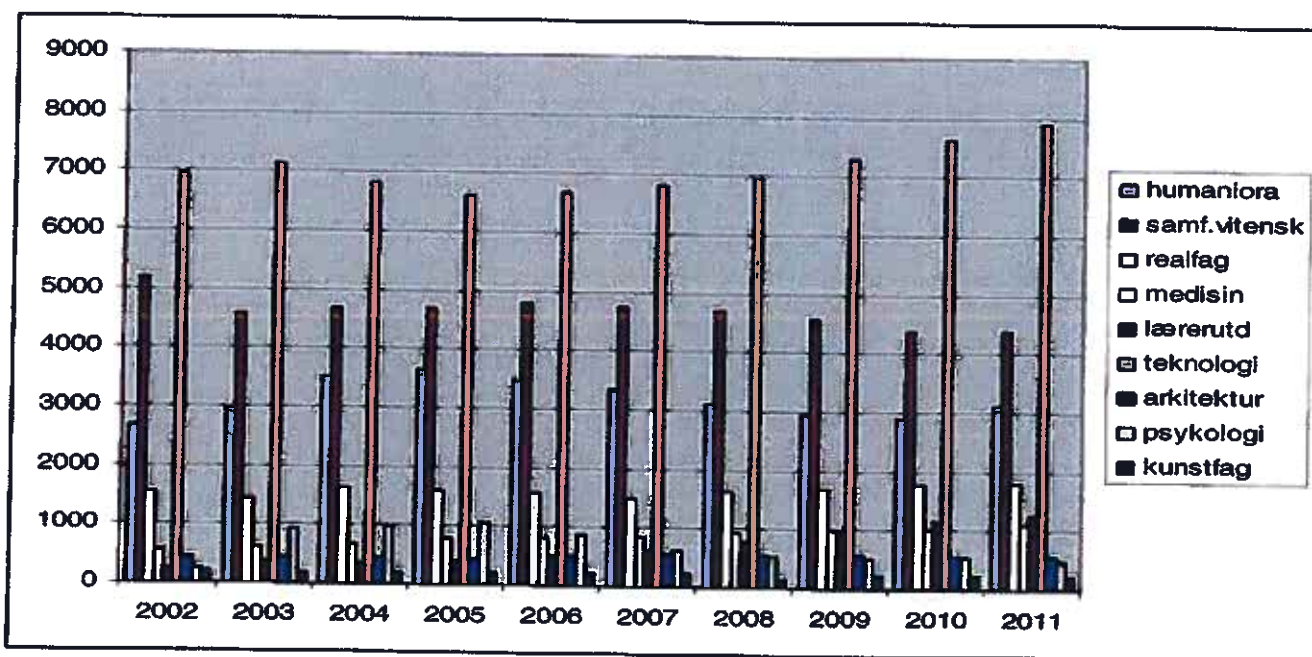

Fig 1: Registrerte studenter, alle studiumområdene ved NTNU

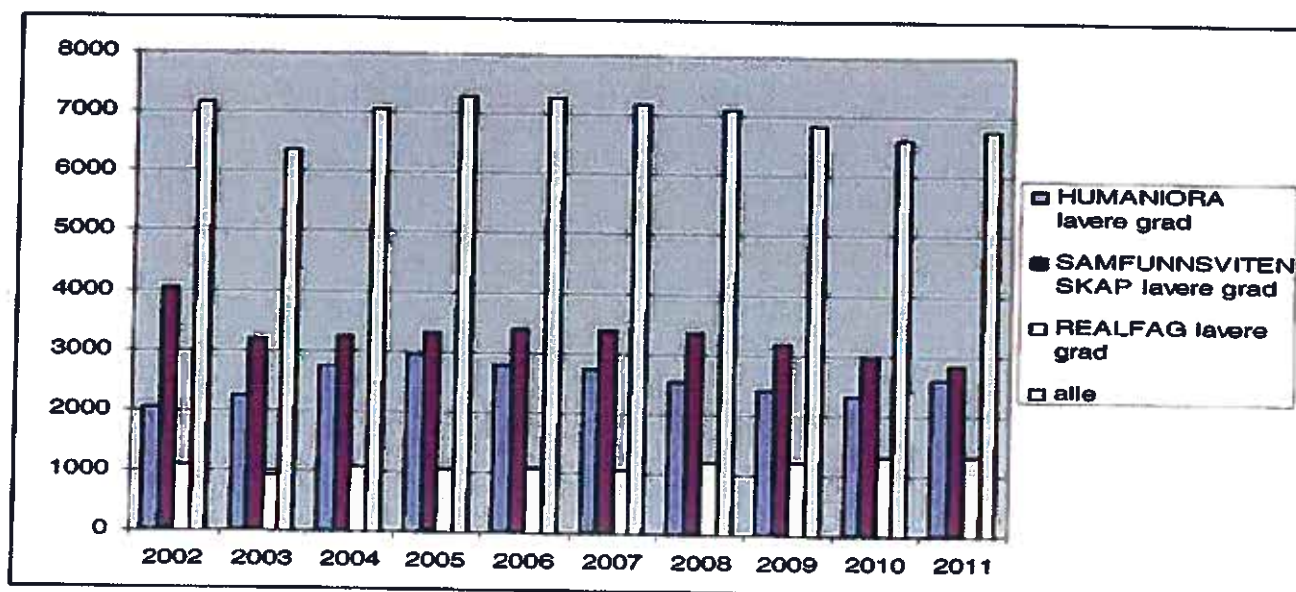

Fig 2. Registrerte studenter, disiplinstudiene (humaniora, samfunnsvitenskap, realfag) NTNU, lavere grad

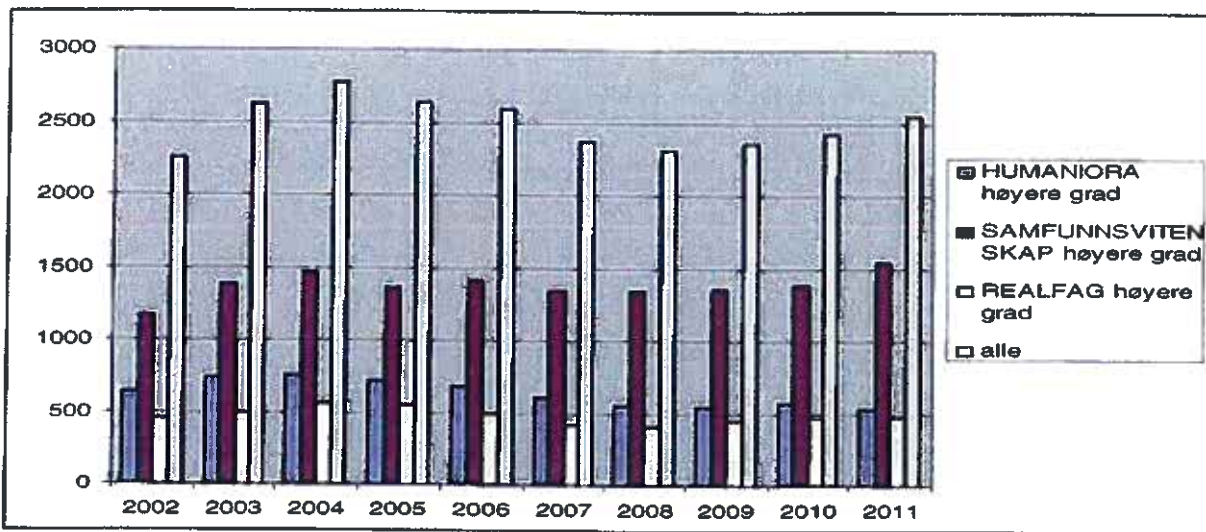

Fig 3: Registrerte studenter, disiplinstudiene NTNU, høyere grad

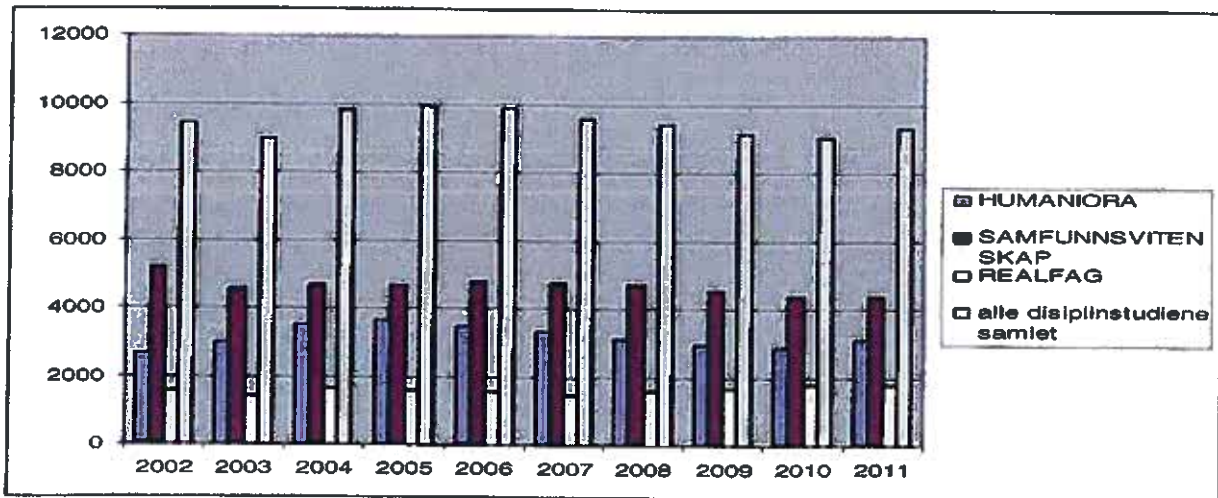

Fig 4: Registrerte studenter, disiplinstudiene NTNU, lavere og høyere grad samlet

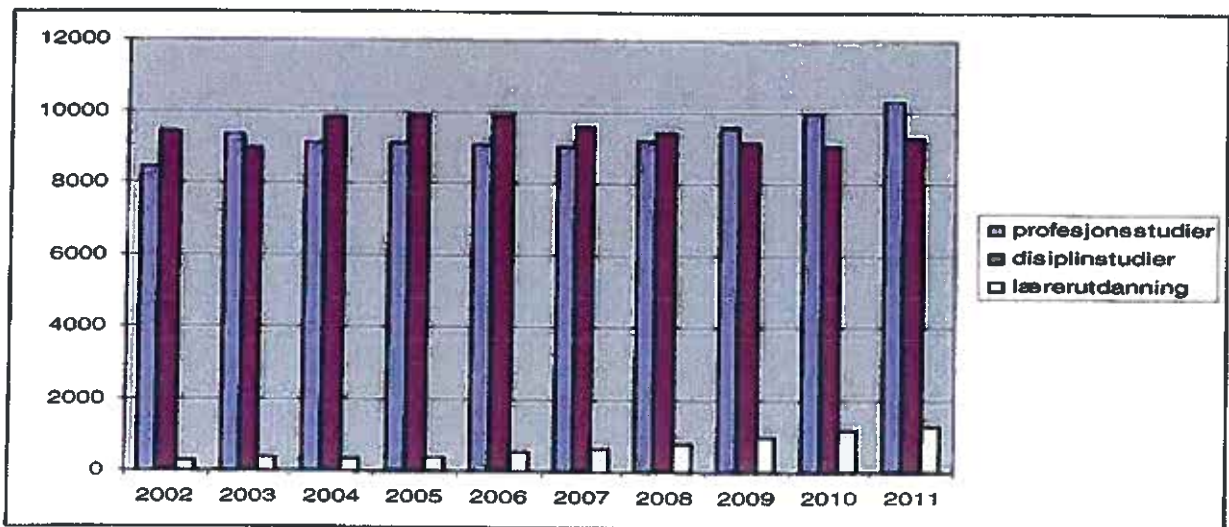

Fig 5: Registrerte studenter, profesjonsstudiene (ekskl lærerutdanning), disiplinstudiene og lærerutdanning

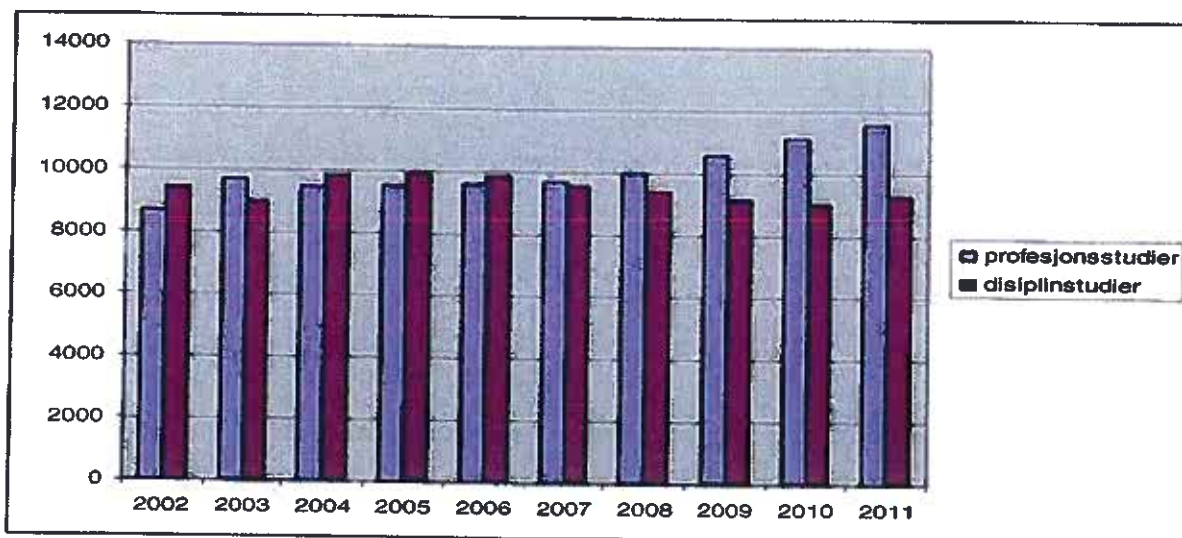

Fig 6. Registrerte studenter, profesjonsstudiene og disiplinstudiene

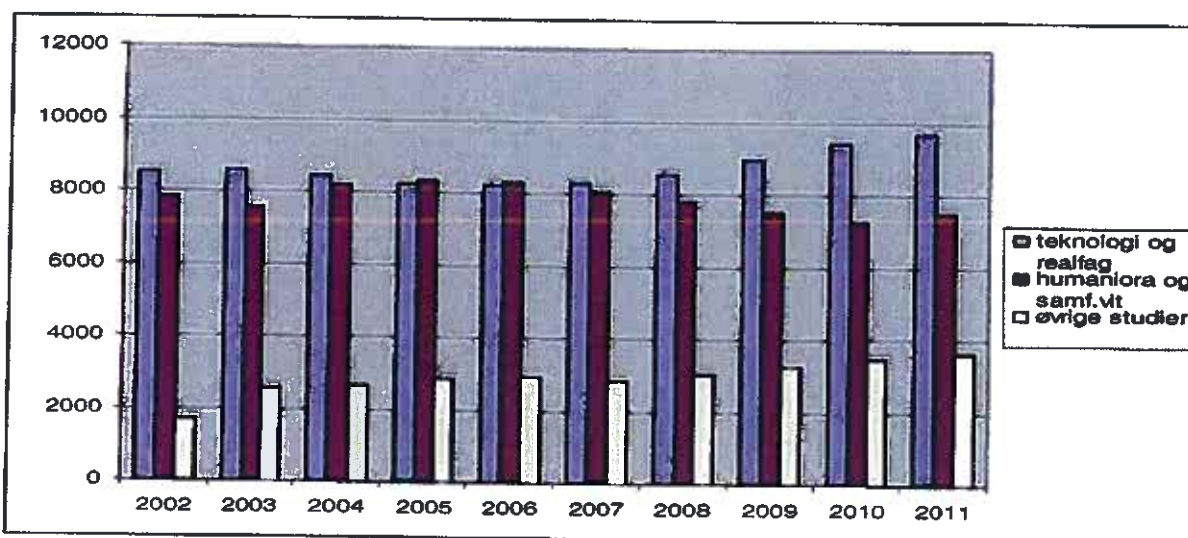

Fig 7: Registrerte studenter, hovedprofilen (teknologi og realfag), sammenliknet med humaniora/samfunnsvitenskap og de øvrige studiumområdene ved NTNU

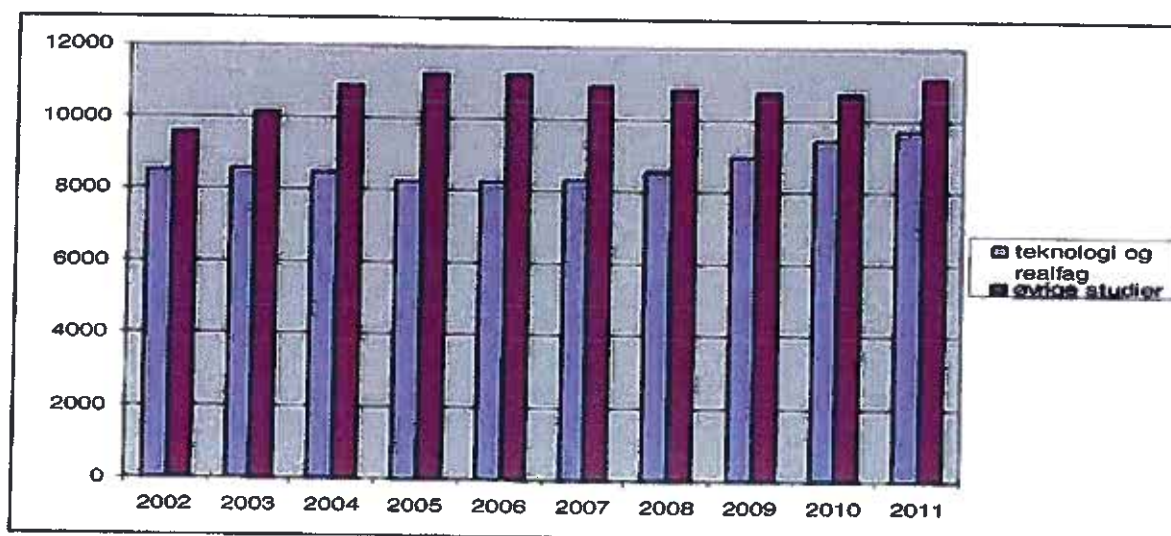

Fig 8: Registrerte studenter, hovedprofilen sammenliknet med de øvrige studiumområdene ved NTNU

Noen tendenser i NTNUs utvikling av studieprogramportefølje og størrelsesforhold mellom de ulike studiumområdene og grupper av områder i perioden 2002 - 2010 - fullførte studieprogram

Diagrammene 9 – 12 viser antall studenter som har *fullført sitt studieprogram*. De er basert på årstall, det betyr at 2011 ikke er inkludert, siden høsttallene 2011 blir rapportert 15. februar. Y-aksen viser antallet som har fullført programmet, dvs fått utstedt vitnemål. Som *profesjonsutdanninger* har vi brukt medisin, psykologi, teknologi, arkitektur, lærerutdanning og de kunstfaglige utdanningene. Her har vi ikke skilt ut forskjellen mellom lavere og høyere grad, siden antallet som tar ut vitnemål på lavere grad i realiteten er misvisende.

Kilde: DBH (Databasen for statistikk om høyere utdanning) tabell 7 i Studentdata, Fullførte studieprogram

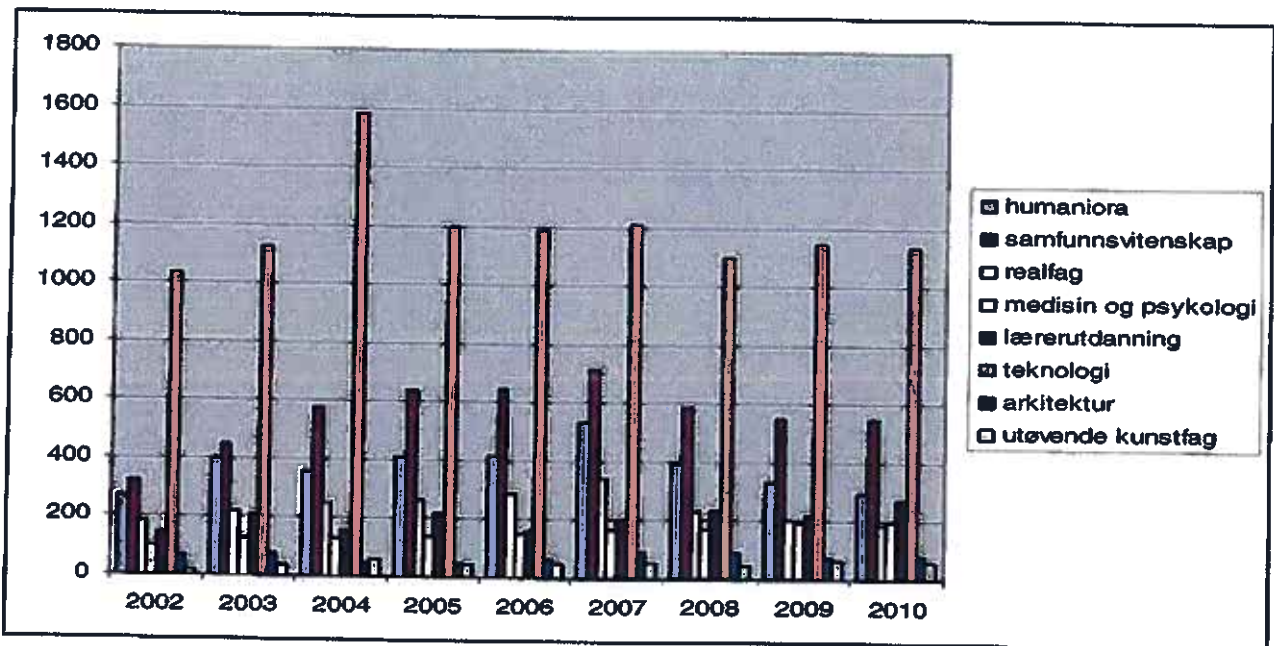

Fig 9: Fullførte studieprogram fordelt på studiumområdene

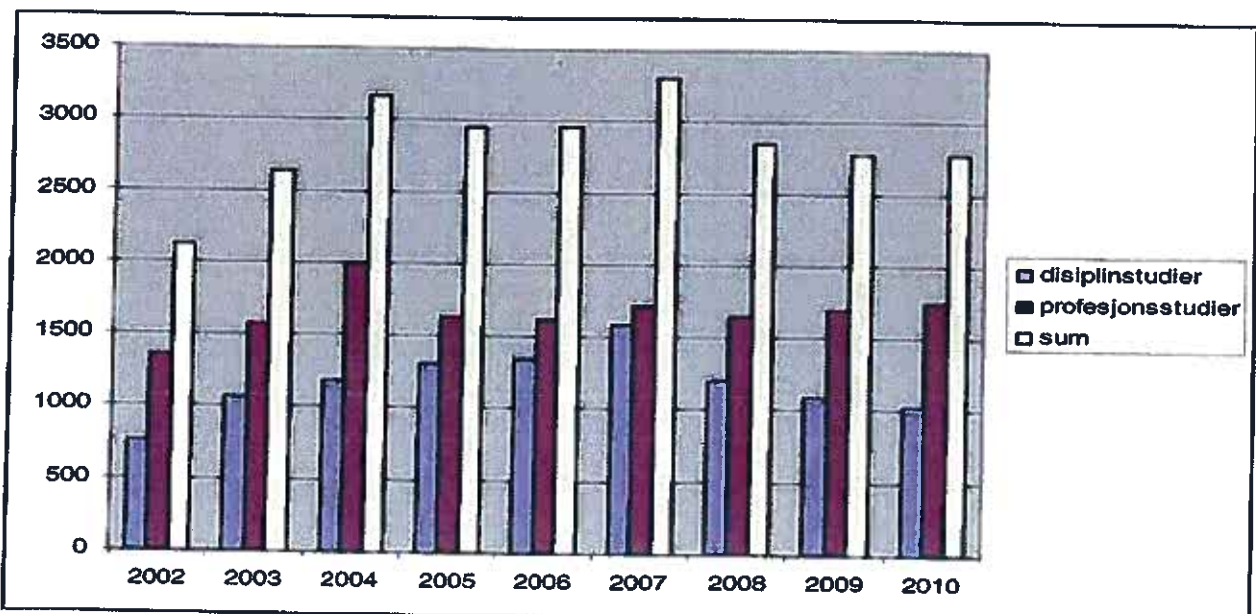

Fig10: Fullførte studieprogram fordelt på disiplinstudiene (humaniora, samfunnsvitenskap og realfag) og de profesjonsrettede studiene.

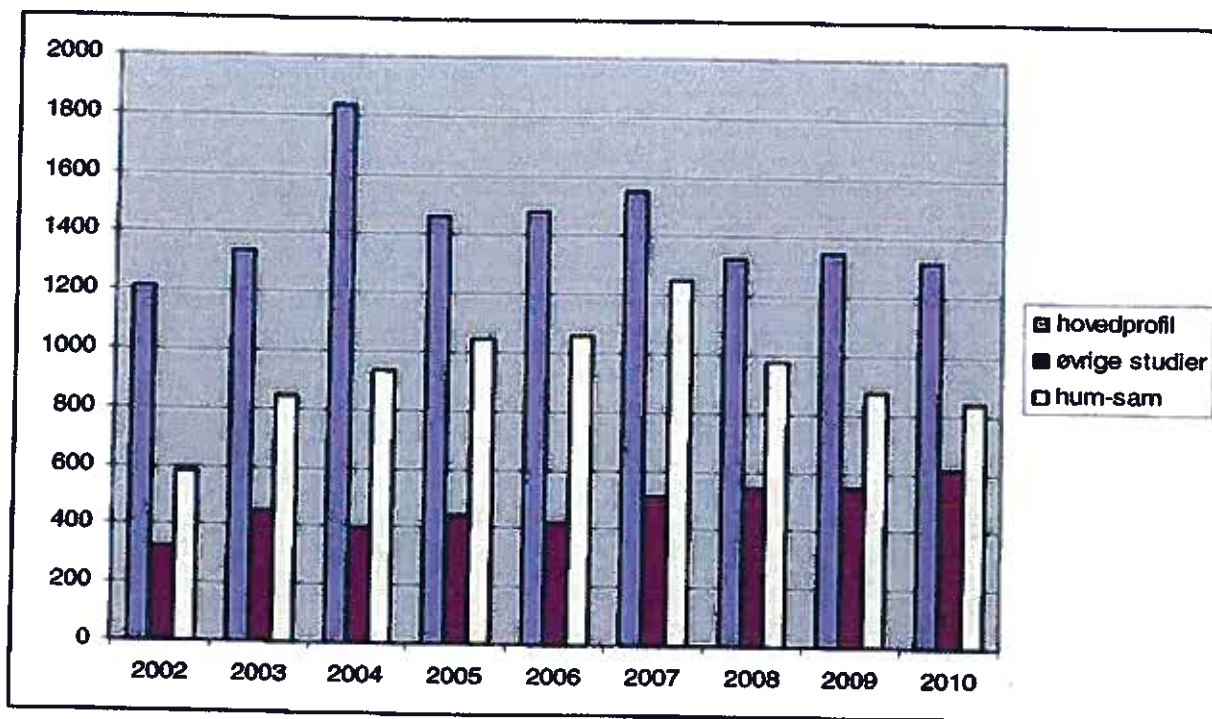

Fig 11: Fullførte studieprogram fordelt på hovedprofilen (teknologi og realfag), humaniora og samfunnsvitenskap, de øvrige studiumområdene

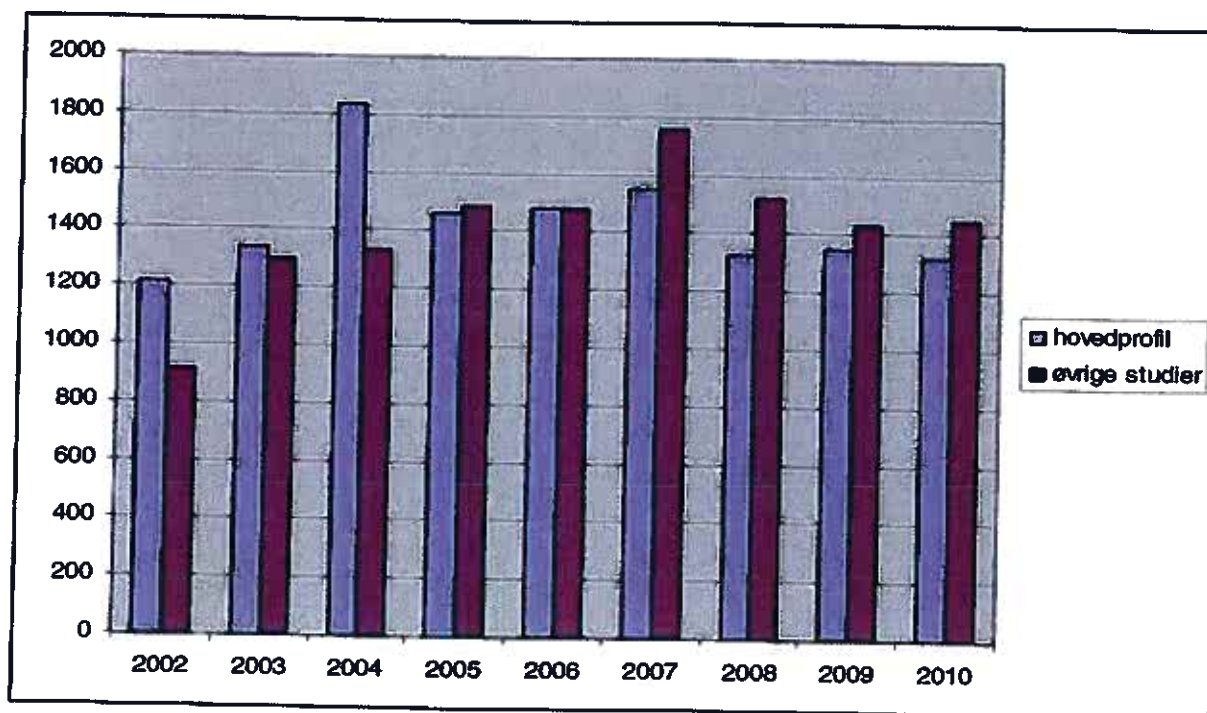

Fig 12: Fullførte studieprogram fordelt på hovedprofilen (teknologi og realfag) og de øvrige studiumområdene

Rektor

Trondheim
09.01.12Referanse
2011/16120

Notat - vedlegg 5

Til: fakultetene,
forvaltningsutvalgene for lærerutdanning (FUL) og sivilingeniørutdanning (FUS)

Kopi til: Studenttinget, Utdanningsutvalget

Fra: Prorektor for utdanning og læringskvalitet

Signatur:

Utvikling av studieprogramporteføljen for NTNU, kortsiktig og langsiktig

Vi viser til innledningen om føringene for kvalitetsmelding (jf vedlegg 3), og betydningen av å se sammenhengen mellom kvalitetsvurdering og porteføljeutvikling.

Fakultetets konkrete porteføljeendringer i studieåret 2013/2014

Som anført i Rektors brev skal en ved runde 1 legge fram fakultetets foreløpige planer for konkrete endringer i studieåret 2013/2014, og følge kravspesifikasjonen så langt det lar seg gjøre for de foreløpige forslagene mens det i den endelige runde 2 i høstsemesteret kreves at den siste versjonen av kravspesifikasjonen følges fullt ut.

Følgende punkter av de totalt 17 punktene i kravspesifikasjonen er viktigst ved denne foreløpige runde 1: punkt 1, 2, 3, 4, 6, 8, 11 og 14.

Vi gjør oppmerksom på at det i punkt 14 om markedsvurdering ved forslag til nytt studieprogram nå også fordres innhenting av relevante eksterne vurderinger.

NTNUs styre får presentert og ser programfloraen. Det får de konkretisert med foreløpige planer om oppretting og/eller nedlegging av studieprogram i juni-møtet hvert år, og Rektor gir deretter Styret og sine signaler tilbake til fakultetene. Ved den endelige runde 2 i oktober-møtet fastsettes de konkrete endringene i studieprogramporteføljen for det påfølgende studieåret, og i saken om opptaksrammer for hvert enkelt program i desember fastsettes rammene for hele programporteføljen. Det er det *kortsiktige* perspektivet, som er nødvendig hvert år for å sikre beslutninger, rutiner og aktiviteter knyttet til opptak og utdanningsvirksomhet det studieåret.

Rektor presenterer altså disse endringene i en samlet totrinnsprosess overfor Styret, slik at en har

Postadresse NTNU, Studieavdelingen Hovedbygningen N-7491 Trondheim	Org.nr. 974 767 880 http://www.ntnu.no/adm/sa E-post. erik.lien@ntnu.no	Besøksadresse Hovedbygningen Høgskoleringen 1 N-7491 Trondheim	Tlf, sentralbord + 47 73 59 52 00 Telefaks + 47 73 59 52 37	Saksbehandler ELVJIR Ktrlf: + 47 73 59 67 02 Moblf + 47 92 68 13 69
--	--	--	--	---

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

mulighet til å få et helhetlig perspektiv også på de kortsiktige utviklingstrekkene. En ønsker å se hvordan disse faktiske endringene sammenfaller strategisk med fakultetets ønskede utvikling, og en kan få en samlet ressursvurdering samt en helhetlig vurdering av relevans og aktualitet med henblikk på potensialet for studenttilgang.

Fakultetets porteføljeutvikling på sikt

NTNUs styre ønsker også at en i Styrets juni-møte skal drøfte den mer langsiktige utviklingen av fakultetenes og NTNUs samlede porteføljeutvikling.

Rektor ønsker at fakultetene skal belyse trender for utviklingen av porteføljen ved fakultetet innenfor de forventede ressursrammer framover, og hvordan dette kan sees i lys av utviklingen av NTNUs helhetlige portefølje.

I denne sammenheng viser vi til vedlegg 4 der vi har samlet en del framstillinger som viser noen tendenser i NTNUs utvikling av studieprogramportefølje og størrelsesforhold mellom de ulike studieområdene og grupper av områder i perioden 2002-2011.

Rektor anmoder her fakultetene om å fremme innspill til problemstillinger og refleksjoner knyttet til for eksempel:

- profesjonsstuder vs disiplinstudier
- hovedprofilen vs øvrige studier
- lavere vs høyere grad
- omfang av programporteføljen, antall studieprogram vs studieretninger/spesialiseringer
- færre emner, større gjenbruk
- styrket faglig bruk av IKT i utdanningen
- større integrering av etter- og videreutdanning
- forholdet nasjonale og internasjonale tilbud
- allianser, nasjonalt og internasjonalt
- studietilbudsporteføljen i forhold til fakultetets oppfatning av samfunnsoppdraget (jf strategien)

I kjølvannet av slike refleksjoner anmodes fakultetene om å vurdere aspekter som for eksempel:

- hvor lenge skal utdanningstilbud/studieprogram ha samme faglige innhold som i dag?
- når er det aktuelt å ender; legge ned program, omstrukturere, opprette nye program?
- er det mulig å tolke samfunnsoppdraget slik at vi kan gjenspeile det i (deler av) vår studie-tilbudsportefølje?
- er begrepet profesjonsstudium (ved NTNU: utdanning av leger og psykologer) for snevert for vårt formål? hvilke egenskaper gjør at vi eventuelt kan inkludere lærer/lektorutdanning, teknologi, arkitektur, kunsthøgskole, arkeologi, samfunnsøkonomi, musikk-teknologi osv?
- ønsker vi å lage en tydeligere profesjonsretting av (enkelte) studieprogram også i de tradisjonelle disiplinstudiene?
- i hvor stor grad skal det være sentrale føringer for enkelte utviklingstrekk? og hva bør i så

- fall det medføre av økonomiske incitament og styringsredskaper? eller bør dette være et ansvar kun fakultetene selv skal ta innenfor sine ressursrammer?
- hvilken internasjonal profil ønsker fakultetet å ha på sin utdanningsvirksomhet framover? og hvordan skal den henge sammen med den øvrige programporteføljen i det kommende? kan og bør vi få en tettere kopling mellom parallelle internasjonale og nasjonale program?

Rektor ber om at refleksjonen også knyttes til omfanget på uteksaminerte kandidater på de ulike programmene. Vi viser til diagramsamlingen i vedlegg 4 der noen av diagrammene viser trender for dette gjennom de siste 10 årene.

Som grunnlag for styrets drøftinger om langsiktig utvikling, vil vi også be fakultetene gi sine tanker og refleksjoner om sin egen utdanningsvirksomhet og egne ressurser: hva dere vil og hva dere kan. Og hva må vi gjøre dersom ønske, vilje og mulighet ikke drar i samme retning. Som starthjelp kan vi liste opp en del mulige tema:

- har fakultetet en optimal struktur på eget studietilbud (=programportefølje)?
- mangler det noe som burde ha supplert dagens portefølje – på eget fakultet eller for NTNU som helhet, som eventuelt kan komme fakultetet til gode?
- kan noen av programmene fases ut over tid, eventuelt gå inn i andre tilbud?
- kan det være aktuelt å ha en tydeligere nasjonal deling mellom utsatte fagområder? er fakultetet i så fall interessert i å ha ansvaret for noen bestemte fagområder?
- kan forholdet mellom program og studieretning endres ved å ha større fokus på bestemte utdanninger eller grupper av fag? blir studieprogramporteføljen i så fall mer tydelig?
- er det noe i studentenes studieatferd (gjennomføring, frafall, overgang til andre program) som indikerer at enkelte studieprogram ikke gir forventet resultat?
- kan tverrfaglighet (eventuelt tverrfakultær virksomhet) gi et bedre tilpasset tilbud?

Vedlegg 6.

Fakultetenes forslag til endringer innenfor studieprogramporteføljen 2013/2014 – Runde 1 V-2012:

<i>Fakultet</i>	På henholdsvis -Årsstudium- og -Bachelornivå	-Masterprogram og -Profesjonsstudier (våre egne norskspråklige og egne internasjonale studietilbud)	-Erasmus Mundus Programmes -Deltakelser i konsortiesøknader V-2012 -Søknadsavgjørelser S/H-2012 -Eventuelle oppstarter H-2013	-Evt. andre samarbeidstiltak med omsøking V-2012 med henblikk på eventuell oppstart H-2013
AB	-	-	-	-
DMF	-	-	-	-
HF	-	-	-	-
IME	-	-	-	-
IVT	-	-	-	-
NT	-	-	-	-
SVT	-	-	-	-

Vennligst bruk følgende fargekoder ved utfyllingene:

Opprettelser - Mulige opprettelser (avh. av f.eks. ekstern innvilgning) - *Nedleggelser* - Omlegginger (sammenslåinger).

Styret vedtar tillatelser til opprettelser og nedleggelser av studieprogrammer (studieforskriftens § 13-1), mens fakultetene selv eller bemyndighet forvaltningsutvalg fastsetter studieretninger under de respektive studieprogrammene.

Rektor vedtar tillatelser til opprettelser og nedleggelser av årsstudier (studieforskriftens § 13 a).

For oversiktens skyld med hensyn til den samlede porteføljeutviklingen ber vi om at alle typer ovenfornevnte endringer tas med i denne tabell-oversikten.

Oppsummering fra JRC-møte: -25.01.12**Oppsummering fra møter om Erasmus Mundus-søknader V2012:****-06.02.12: NT.****-15.02.12: IVT****Til stede: 25.01.12 - Angående JRC-tilknyttet program ved IVT:**

-Svein Remseth, Hilde Lysne, -Arne Bredesen, -Mads Nygård, -Åge Søsveen,
-Nina Sindre, -Hilde Skeie, -Anne Marie Snekvik, -Jon Inge Resell.

06.02.12 - Angående EM-søknad ved NT:

-Anne Borg, -Lillian Nilsen, -Elin Kjørsvik, -Anne Marie Snekvik, Jon Inge Resell

15.02.12 - Angående EM-søknader ved IVT:

-Svein Remseth, -Hilde Lysne, -Øivind Arntsen, -Mads Nygård, -Gunnar Parelius,
-Hilde Skeie, -Anne Marie Snekvik, -Jon Inge Resell.

Forfall: -Wolfgang Laschet.

Kopi til: -I hht adr.liste

Gjelder: **-OPPSUMMERING FRA MØTER 25/1-12 OG 06.02.12 SAMT 15.02.12**

Møtetid: -(jfr ovenforanførte)

Møtested: -HB-131.

Signatur: -Jon Inge Resell/sign./

Prosedyrer og krav ved forslag om deltakelse i og opprettelse av nye EM-programmer m.v.:

Det ble innledningsvis ved alle de tre møtene (ved Jon Inge Resell) gitt en kort presentasjon av prosedyrene og krav til innhold i henhold til de oppdaterte versjoner av januar 2012 av henholdsvis Årshjul for studieplan-leggingsprosessen og kravspesifikasjon for nye studieprogram.

Disse følger også vedlagt dette referatet, og fulgte også med ved Rektors fellesekspedisjon av 09.01.210 til alle fakultetene.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Angående Erasmus
Mundus-søknader V2012				
7491 Trondheim	E-post:	Hovedbygget	+ 47 73 59 52 00	JIR
	http://www.ntnu.no/studieavd	Høgskoleringen 1 Gløshaugen	Telefaks + 47	Tlf: + 47 73595259

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Dvs følgende felles Rektor-notat av 09.01.2012 i disse 3 forskjellige ePhorte-saksmappene:

- Angående fakultetets deltakelse ved Erasmus Mundus-søknader 2012: 2011/16120-JIR.
- Ang. fakultetets samlede studieprogramportefølje-endringer 2013/2014: 2011/16120-JIR.
- Ang. retning på fakultetets studieprogramporteføljeutvikling på sikt: 2011/16120-JIR.
- Ang. fakultetets kvalitetsmelding for utdanningen i 2011: 2011/16137- ELI.

Orientering om aktuelle interne og eksterne midler som kan omsøkes:

Det ble ved disse møtene gitt en kort orientering (ved Jon Inge Resell) om aktuelle, særskilte interne og eksterne midler som fakultetene kan omsøke i denne sammenheng, og om prosedyrene knyttet til disse. Disse er også omtalte i nevnte fellesekspedisjon av 09.01.2012 til alle fakultetene.

-Fakultet som kommer til å sende inn EM-søknad V12 kan i hht Internasjonal handlingsplan søke Internasjonal Seksjon om å få tildelt *inntil* kr. 50.000.- (eventuell engangsbevilgning).

-Fakultet som får innvilget innsendt EM-søknad i løpet av 2012 vil etter søknad til Rektor H12 få tildelt kr. 100.000.- fra Prorektor for utdanning og læringskvalitet sine SO-midler (engangsbevilgn.)

De to ovenfornevnte ordninger er altså interne ordninger som er tenkt å stimulere til oppfølging av NTNUs strategiske intensjoner om økt internasjonalisering/internasjonalt fremragende i henhold til NTNUs strategi og internasjonale handlingsplan.

De konsortietilskudd samarbeidskonsortiet får fra EU ved imøtekommelser av konsortiets samarbeidssøknad på 30.000 € pr. år kommer altså i tillegg til dette.

-SIU/Senter for internasjonalisering av utdanningen har lyst ut midler til støtte for utvikling av internasjonale fellesgrader. Dette kan gjelde alle typer internasjonale fellesgrader og gjelder både på master og ph.d.-nivå. Det kan bli innvilget inntil kr. 250.000.- over 2 år, men SIUs pott er på totalt kr. 4 mill. Søknadene skal dokumentere samsvar med institusjonens strategi og internasjonale handlingsplan, og skal være skrevet under av Rektor.

SiUs frist er 16.04.12, og dette blir koordinert av Internasjonal seksjon med intern søknadsfrist fra fakultetene til Internasjonal seksjon innen 15.04.12.

Vi viser her til ekspedisjon av 24.01.12 fra Internasjonal seksjon til fakultetene (ePhorte 2012/984).

-Det er bebudet en ny, særskilt utlysning via SIU i løpet av 2012 når det gjelder nordiske masterprogram (finansiert av Nordisk Ministerråd) med en samlet pott på 3 mill., men dette vil en evt. komme tilbake til. Også dette vil bli koordinert av Internasjonal seksjon.

-I tillegg har SiU ordninger mht fransk-norske mastergrader og partnerskaps for samarbeid med nord-amerikanske utdanningsinstitusjoner (USA/Canada), og nærmere orienteringer gis

ved Internasjonal seksjon.

25.01.2012 - Angående JRC-tilknyttet program ved IVT:

I tråd med intensjonene i internasjonal handlingsplan og NTNUs strategi jobbes det videre med å få etablert et samarbeidsprogram på masternivå innenfor Sustainable Energy med Shanghai Jia Tong University i Kina, knyttet til dette universitetets og NTNUs Joint Research Centre (JRC). Det tas sikte på å legge dette fram for Styret i styremøtet 26.04.12 sammen med årets EM-søknader.

Dette betyr at fristen for IVT til å sende inn forslag og utfylt kravspesifikasjon for dette er den samme for årets EM-søknader: 26.03.2012.

Det ligger så langt an til at dette fellesprogrammet blir foreslått opprettet som et Double Degree-opplegg. Jia Tong-samarbeidet tenkes opprettet allerede fra og med studieåret 2012/2013, men da slik at det foretas opptak av norske studenter først til studieåret 2013/2014. De aktuelle kinesiske studentene tar sitt første studieår av dette fellesprogrammet ved Jia Tong-universitetet i 2012/2013.

Det fullstendige opplegget med alle aktuelle tracks blir presentert i fakultets framlegg innen 26.03.

FUS må i henhold til sitt mandatområde behandle og gi en uttale til det endelige forslaget før styrets behandling 26.04.12. Her må tiltaket vurderes i forhold til andre tilbud innenfor samme fagområde.

De ordinære prosedyrer tilsier at forslag om nye program som fremsettes i V12/H12 ikke opprette før 2013/2014, men siden dette tiltaket er av stor strategiske viktighet fremmes dette likevel slik som ovenfor anført.

NTNUs faglige koordinator for dette programmet er professor Arne M. Bredeesen (Institutt for energi- og prosesseteknikk ved IVT-fakultetet).

06.02.12 - Angående EM-søknad ved NT:

EM-søknader som tar sikte på at det aktuelle ønskede konsortieprogrammet skal starte H-2013 må fremmes overfor EU innen årets frist 30.04.12. Dette gjelder de fullstendig utfylte søknadsdokumentene som skal underskrives av Rektor.

Vi legger opp til at Styret 26.04.12 skal Styret vedta å gi Rektor fullmakt til å godkjenne de endelige EM-søknadene fra fakultetene.

Fakultetenes frist for innsending mht dette styremøtet er 26.03.12.

Det er ikke de fullstendige søknadene som sendes inn til EU som skal framlegges her, men en anbefaling fra fakultetets Dekanus om hvilke EM-søknader som ønskes fremmet overfor EU.

Vedlagt denne anbefalingen skal det følge en dokumentasjon i henhold til kravspesifikasjonens punkt 13 b om EM, og de øvrige punkter skal utfylles så langt som råd.

Dersom EM-søknadene godkjennes i EU senere i 2012 har NTNU med dette sytredvedtaket av 26.04.12 forpliktet seg til å implementere tiltaket sammen med de aktuelle konsortiepartnere. Ved styremøtet 10.10.12, når en vet om EM-søknadene er blitt imøtekommet eller ikke i EU, må fakultetet legge fram en dokumentasjon på at en er i rute og vil følge opp med hensyn til å etablere programmet sammen med konsortiepartnere fra og med høstsemesteret 2013.

Vi viser til vedlagte årshjuloversikt når det gjelder disse prosedyrene.

Den aktuelle EM-søknadene som det nå arbeides med ved NT-fakultetet er:

-EM International MSc in Aquaculture i samarbeid med Ghent (Belgia), Wageningen (Nederland) og Rennes (Frankrike).

NTNUs faglige koordinator for dette programmet er professor Elin Kjørsvik (ved faggruppe for marin vitenskap ved Institutt for biologi ved NT-fakultetet / NTNUs senter for fiskeri og havbruk).

15.02.2012 - Angående EM-søknader ved IVT:

Her gjelder naturlig nok de samme prosedyrer og tidsfrister som anførte ovenfor under NT-møtet 06.02.12.

Ved IVT er det 2 EM-søknadsdeltaker på masternivå på gang, og 1 på ph.d.-nivå.

EM-søknader som dreier som programopprettelser på ph.d.-nivå følger samme prosedyrer som tilsvarende på masternivå, jfr krav.spek. pkt. 13 b.

De 3 aktuelle EM-søknadene ved IVT er:

1)

Navn: MSc, Coastal and Marine Engineering and Management, (COMEM)
Faglig kontakt: Associate professor Øivind Arntsen, Institutt for bygg, anlegg og transport (BAT)
Partnere: Norwegian University of Science and Technology, coordinator
Delft University of Technology, Nederland
Technical University of Catalonia, Barcelona, Spania
University of Southampton, Southampton, UK
City University, London, UK

2)

Navn: MSc, Advanced Supply Chain Management
Faglig kontakt: Professor Heidi Dreyer, Institutt for produksjons- og kvalitetsteknikk (IPK)
Partnere: Ecole Nationale Supérieure des Techniques Industrielles et des Mines de
Nantes (EMN), Frankrike; koordinator
Universita di Bologna, Italia
University of Liverpool, UK
Clemson University, USA
Norwegian University of Science and Technology

3)

Navn: Joint Doctorate, Engineering of Sustainable Cementitious Construction
Materials
Faglig kontakt: Professor Mette Geiker, Institutt for konstruksjonsteknikk

Også de andre fakultetene som ikke har aktuelle EM-søknader på gang nå var inviterte til å delta enten ved 06.02.- eller 15.02.-møtet (og fra disse møtte AB-fakultetets Gunnar Parelius). Dette referatet sendes alle fakultetene (ved de respektive studieseksjonslederne/fakultetsforum-representantene).

En rekke konkrete spørsmål tilknyttet de ulike søknadene og prosessene ble tatt opp og avklart ved disse møtene.

Alle disse separate enkeltavklaringene er ikke tatt med i dette referatet.

SA ved stab og Internasjonal seksjon og de aktuelle fakulteter tar sikte på fortsatt løpende kontakt undervegs i disse prosessene.

Studieavdelingen
Internasjonal seksjon

Dato
24.01.2012

Referanse
2012/984/ØU

Notat

Til: Fakultet for arkitektur og billedkunst, Det medisinske fakultet, Det humanistiske fakultet, Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk, Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi, Fakultet for naturvitenskap og teknologi, Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

Kopi til:

Fra: Internasjonal seksjon

Utlysning av midler til utvikling av fellesgrader

Som et ledd i oppfølgingen av Stortingsmelding nr. 14 (2008-2009) om Internasjonalisering av utdanning lyser SIU ut midler for støtte til utvikling av internasjonale fellesgrader. Utlysningen gjelder for master- og ph.d.-nivå.

Utlysningen og nærmere informasjon om søknadsprosedyre m.m. finnes på SIUs nettsider:
<http://www.siu.no/eng/Front-Page/Programme-information/Joint-degrees/International-Joint-Degrees>

Søknadsfristen er 16. april, og innen **15. april** må Internasjonal seksjon ha mottatt en papirversjon av søknaden, samt signaturark og intensjonsavtale for å koordinere signatur fra rektor.

Mvh

Øyvind Ustad
Rådgiver

Postadresse

7491 Trondheim

Org.nr. 974 767 880

E-post:
international@adm.ntnu.no
<http://www.ntnu.no>

Besøksadresse

O. S. Bragstads plass 3,
Internasjonalt hus

Telefon

+47 73 59 57 00

Telefaks

+47 73 59 52 10

Saksbehandler

Øyvind Ustad

Tlf: +47 73 59 51 80

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.